

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-00, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGESZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGŐ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 18.) 1938 ÁPRILIS 9. SZOMBAT

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. EVFOLYAM, 80. SZÁM

A nemzet igazi vívmánya

Az emlékezetes győri beszéd elhangzása óta Magyarországon olyan csodálatos hangulatváltozás történt a közvéleményben, amilyenre nem volt példa a világháború lezajlása óta az ország politikai történetében. Darányi Kálmán miniszterelnök ebben a beszédében fektette le politikájának fő irányelveit és bejelentett egy olyan grandiózus országépítő programot, amelynek révén ezt a kicsiny nemzetet a körülöttünk kavargó világesemények forgatagában ismét szilárd alapra fogja helyezni. Elsősorban honvédelmünk megerősítését és az építő munka megindítását szolgálja ez az ötéves kormányzati program, de ugyanakkor azzal párhuzamosan megoldja a magyarságnak azt a legégetőbb problémáját, amellyel évtizedek óta küzdött eddig ez a nemzet: hogy a magyar faj szupremáciáját, az államalkotó nép pénzügyi, kulturális és gazdasági önrendelkezési jogát biztosítsa ezen a földön.

A győri beszéd indította el tehát a magyar életnek azt a mélyeséges irányváltozását, amely ellenállhatatlanul terjed és dominál ma már mindenütt a hazában, ahol öntudatos magyarok élnek.

Azt jelenti az a hangulatváltozás, hogy a magyar közvélemény felszabadította magát annak a századeleji liberális közfelfogásnak a hatása alól, amikor senki sem mert hozzányúlni a legsúlyosabb kérdésekhez, mert minden felülről jött intézkedésben a liberális „jelszószabadság” sérelmét látta és arra a kényelmes álláspontra helyezkedett, hogy önmaguktól fognak megoldódni a nemzet sorsdöntő jelentőségű kérdései. Ez a vétkes halogatás vezetett azután arra, hogy bent az országban lassankint kisiklott az irányítás a magyar faj kezéből. A szabadság nagy tobzódásában valósággal számíztatásra kényszerültek az országból a dolgozni akaró magyarok, megindult a kivándorlás s pusztult, sorvadt a magyarság s ezalatt egy idegen szellemi áramlat lett úrrá ebben az országban. Ez az idegen, élelmes had lassankint kiszorította a magyar értelmiségi osztályokat is mindazokból a jóléteket, megélhetést biztosító pozíciókból, ahonnan pedig egyedül a magyarságnak lett volna joga diktálni és irányítani a nemzet fejlődésének. Ott tartottunk már, hogy a magyar volt gazdasági és kulturális téren a kisebbség Magyarországon s alig egy félévszázad alatt azok az addig megtört rétegek gazdagodtak és erősödtek rovásunkra, amelyeket annakidején a mult századvégi liberális szellemmel átitatott törvényhozók olyan nagylelkűen emancipáltak és a magyarsággal egyenlő polgári és politikai jogokkal ruháztak fel.

Sokáig élt ez az ország abban a meggyőződésben, hogy ez a nagy

Akadály nélkül nyomúlnak előre a spanyol nemzeti csapatok

A trempi gát felrobbantásával százmillió köbméter víz zudult volna a nemzetiekre, de a vörösök már nem tudták a vízműveket felrobbantani

Salamanca, április 8. Franco csapatai főhadiszállásának hivatalos hadijelentése: Katalónia északi részén a navarrai dandárok megszállták Tremp városát és a trempi duzzasztótavakat, valamint a villamosműveket, amelyek Barcelona villamosáramát szolgáltatják. Francoék kezére került Palau és Vilamitjana és még nyolc más község. Balaguer városától északra két községet foglaltak el. A jacai szakaszon ugyan csak több község került a kezükre. Francoék folytatják a pireneusi vidék megtisztítását.

A légió csapatai az Ebro déli folyásánál tortosai szakaszon tovább nyomultak előre és elfoglaltak három magaslatot, valamint két községet.

A Santa Aguedából kiinduló galíciai csapatok megszálltak három magaslatot, majd birtokukba keríttek Turmell községet, ahonnan már tisztán látható a tenger.

Az aragoniai haretéren Francoék visszaverték az ellenség támadását; az aragoniai haretéren lelőttek egy ellenséges bombavető gépet.

Francó csapatainak haretéri tudósítója rámutat a trempi villamosművek megszállásának nagy jelentőségére.

Zaragoza, április 8. A Havas iroda különtudósítója jelenti, hogy Tremp elfoglalása következtében a nemzetiek szabadon nyomulhatnak előre a leridai arevonal minden részén. A trempi nagy gátnál százmillió köbméter víz zúdult volna a nemzetiekre, ha a köztársaságiak felrobbantották volna a gátat. Ez a hatalmas víztömeg elsöpörte volna az egész támadó sereget minden felszereléssel, anyaggal együtt s el-

vágta volna az összeköttetést a Lerida előtt álló csapatokkal.

Solehaga tábornok csapatainak gyors előretörése következtében a köztársasági csapatok már nem tudták felrobbantani a trempi duzzasztógátakat. A trempi művek — szolgáltatják Barcelona villamosáramának hetven százalékát, úgy hogy a katalán főváros iparágának teljes megbénulásával kell számolni.

Zaragoza, április 8. Solchaga tábornok hadoszlopa Trempől északi irányban folytatta előnyomulását és elérte a capdellai villamosműveket. A capdellai és trempi villamosművek szolgáltatják Katalónia villamosáram szükségletének 90%-át. A köztársasági hadak vagy francia területre menekülnek, vagy megadják magukat a nemzeti csapatoknak.

Lemondott a Blum-kormány

A francia szenátus nagy többséggel elvetette a kormány pénzügyi javaslatát -- A népfront politikájának csődje -- Izgalmas ülés a szenátusban -- Valószínűleg Daladier lesz az új miniszterelnök

Páris, április 8. A szenátus péntek délutáni ülése előtt még erősebb karhatalmat rendeltek ki a szenátus elé, mint tegnap. A Luxemburg-palota felé vezető utcákat megszállta a rendőrség és a mozgőgárda osztagai.

Az ülést délután 3.05 órakor nyitotta meg az elnök, aki bejelentette, hogy a kormány kéri a pénzügyi javaslatok haladéktalan vitáját. A házszabályok értelmében az ülést ezután egy órára felfüggesztették.

A szenátus ülést 4 óra után néhány perccel nyitotta meg ismét az elnök. Garday szenátor, a szenátus pénzügyi bizottságának főelőadója ismertette a kormány pénzügyi terveit. Hangoztatta, hogy a kormány pénzügyi terveze a gazdasági elszigetelődés felé vezet.

A törvényjavaslat másik jellegzetessége az előadó szerint az, hogy minden formában és minden körülmények között pénzfelhígítást eredményez. Az előadó ezután ismer-

tette azokat az okokat, amelyek a szenátus pénzügyi bizottságának többségét arra indították, hogy ne fogadják el a kormány pénzügyi javaslatát. A szenátus elé terjesztett törvényjavaslat nem felel meg a francia demokrácia szellemének, nyugtalanítja a szabadságszerető franciát és nem alkalmas arra, hogy a veszély napjaiban a nemzet általános érdekeit szolgálja. A szenátus csak az ország érdekeit tartja szem előtt, amikor

visszautasítja a kormány pénzügyi javaslatát.

A szenátorok mindvégig teljes eszben hallgatták az előadó fejtegetéseit s beszéde befejezése után majdnem minden oldalról hosszantartó tapsal fogadták az előadó beszédét.

Ezután Betoulle szocialista szenátor szólalt fel, aki védelmezte a kormány pénzügyi javaslatát.

Öt óra előtt néhány perccel Blum miniszterelnök lépett a szónoki emelvényre.

— „Önök el akarják vetni ezt a javaslatot” — mondotta emelt hangon a miniszterelnök —, de mit fogunk eszelekedni holnap? Okvetlenül megoldást kell találni. Melyik az a megoldás, amelyet szembeállítanak a mi tervünkkel? Itt vannak a kincstár kiadásai, amelyek összesen 50 milliárdot érnek el. 35 milliárd kifizetése még hátra van. Két év óta a kölcsönök már nem elegendők, a kincstár szükségleteinek fedezésére.

A miniszterelnök rátért ezután a politikai helyzetre, majd így folytatta:

— Önöknek nincs is joguk dönteni e politikai kérdésben. Ez a jog kizárólag az általános választójog alapján egybegyűlt Házat illeti meg. (Nagy mozgás.)

Jeanneney elnök itt félbeszakította a miniszterelnököt: — A szenátusnak — mondotta az elnök a szenátorok élénk helyeslése közben, — mint a köztársaság törvényhozó testületének, alkotmányos joga, hogy

emancipáció volt a magyar történelem utolsó évtizedeinek legszebb vívmánya. A trianon utáni nyomorúság, a szellemi és fizikai inszignifikanciák százazreinek elszomorító sorsa tudta csak tudatára ébreszteni a magyarságot annak, hogy az

igazi vívmány az lesz, amikor ezt a tarthatatlan helyzetet végre felszámolhatja. Most a Darányi-kormány — az utolsó órában — elhatározó cselekedetével visszaadta a hitét a magyarságnak abban, hogy ezen a földön csak maga a magyar nép le-

het az úr. Egy belső, új honfoglalást indított el ezzel s a keresztény magyarság lélekből fakadt kitörő örömmel köszönti a kormány elnökét honmentő munkájáért.

(dr. —y.)

D. K. W. és B. M. W. körzetképviselő
Nagy javító műhely

Szoboszlai István

Széchenyi-u. 24. Telefon: 10—80.

teljes függetlenséggel a saját meggyőződésének megfelelően hozza meg határozatait, és a miniszterelnökre tartozik ezután, hogy ezek következményeit levonják.

Blum miniszterelnök kijelentette a továbbiakban, hogy felfogása szerint nem vét a szenátus jogai ellen, ha emlékeztet arra, hogy nincs egyetlen más alkotmány sem, amely olyan széleskörű jogokat biztosítana a szenátusnak, mint a francia alkotmány. Sehol másutt nincs olyan alkotmányos berendezés, hogy az utolsó szó a szenátusé. A köztársasági egyetértést veszélyezteti, ha a szenátus kilép eddigi szokásos tartózkodásából és túllépi azokat a határokat, amelyeket önmaga szabott magának.

— Most már másodjában történik — mondta befejezésül —, hogy a szenátus szembe akar helyezkedni a Ház többségével. A köztársaság érdekében utoljára figyelmezteti a szenátust, gondolja meg, most mit cselekszik.

Blum miniszterelnök ezzel befejezte beszédét. Utána Caillaux a szenátus pénzügyi bizottság elnöke lépett a szószékre. Részletesen bírálta a kormány javaslatát. A javaslatban parasztelles szellem nyilvánul meg, holott ma a nemzet minden erejét egyesíteni kellene. Befejezésül kijelentette, hogy a szenátus büszke a maga előkelő szerepére, és hűdegen hagyja az utcának és a sajtónak minden támadása, amelyet megvetésére sem méltat. (A szenátus tagjai élénk helyesléssel fogadták Caillaux felszólalását.)

Az elnök ezután szavazásra tette fel a kérdést: Át tér-e a szenátus a szakaszonkénti vitára?

A szenátus 223 szavazattal 49 szavazat ellenében kimondta, hogy nem tér át a kormány pénzügyi javaslatának részletes megvitatására.

Páris, április 8. A szenátus nagy többséggel elvetette Blum miniszterelnök pénzügyi tervezetét. A szocialista parancsuralmi törekvések megtörték „a köztársasági alkotmány utolsó Maginot” vonalának ellentétét. Blum és a szenátus összecsapásában voltaképpen a népfőnt totális politikája mérkőzött az alkotmányos irányzattal. Meglepetést keltett az a hír, hogy Blum miniszterelnök a szenátus után a kormány együttes lemondásának azonnali benyújtása helyett este egyegyed 8 órára minisztertanácsot hívott egybe.

Páris, április 8. A kormány tagjai este háromnegyed 8 órakor eltávoztak a miniszterelnökségről és az Elysée-palotába mentek, hogy átnyújtsák Lebrun elnöknek lemondásukat.

Páris, április 8. A kormány tagjai negyedóra hosszat maradtak az elnöknel. Amikor az Elysée-palotát elhagyták, Blum miniszterelnök ezeket mondta a nyilatkozatot kérő újságíróknak:

— A nyilatkozattétel nem tartozik a folyóúgyek vezetésére.

Az újságírók ezekből a szavakból állapították meg, hogy Blum és kormánya lemondott s a szokásos kifejezés szerint megbízatást nyert a

HUSVETRA

HARISNYA
FEHÉRNEMŰ

KARDOS LÁSZLO-NAL

folyóúgyek vitelére. Lebrun péntek este 9 órakor Jeanneneyvel, a sze-

Egy bátor rendőr és három fuvaros közelharca a Kassa-úton

Pénteken este 8 óra után a Kassa úton az egyik kocsmá előtt Vajda Sándor rendőrfőtörzsörmeister három szekeret talált, amely nem volt kivilágítva. A szekereknek gazdái csakhamar előkerültek, akik Juhász Péter Bellegető 21. Kovács István Veres-utca 23. és Vida Sándor — Olajútbeli lakosok voltak. A rendőr igazolásra szólította fel a három embert, de azok ellenszegültek, sőt dulakodni kezdtek Vajda Sándorral. Dulakodás közben Juhász Péter leszakította a rendőr derekszíját a pisztollyal együtt s futásnak eredt.

A rendőr szorongatott helyzetében kardját rántotta elő és azzal Vida Sándor homlokát megsebesítette.

nátus, féltizkor pedig Herriottal, a Ház elnökével folytatott megbeszélést. Tíz órára kéréste az Elysée-palotába Daladiert, akinek felajánlotta az új kormány megalakításával való megbízást.

Páris, április 8. Daladier pénteken este hagyta el az Elysée-palotát és a következőt jelentette ki:

— Azt gondolom, hogy az új kormányt legkésőbb vasárnap délelőttig meg kell alakítani.

Ezután Juhász Pétert vette üldözőbe, hogy derekszíját és pisztolyát visszavegye tőle, de a fuvaros felugrott szekereére és a Kossuth utcai temető irányában elvesztette szem elől.

Erre a rendőr visszament a helyszínre, ahol ekkor már mintegy kétszáz főnyi tömeg gyűlt össze, amelynek a két fuvaros és egy Moldván Sándor nevű ember mondott izgató beszédet a rendőr ellen. Vajda Sándor rendőrfőtörzsörmeister Kovács Istvánt, Vida Sándort és Moldván Sándort elfogta és bekísérte a rendőrségre. A három elfogott ember és Juhász Péter ellen megindítják az eljárást.

Eredeti tiroli Joh. Bauer és müncheni teveször

kabátok Bartosnál

Kapualatti helyiségben, kapualatti áron

Megmenekült Matuska a bitófától, de életfogytiglan a fegyház lakója marad

A pestvidéki törvényszék elnöke, Mendelényi László dr. péntek délelben hirdette ki a halálraítelt Matuska Szilveszter előtt a Kormányzó kegyelmi döntését. Az államfő a nemzetközi jogi akadályokra való tekintettel, kegyelemből a halálbüntetést életfogytig tartó fegyházbüntetésre változtatta át.

Matuska Szilvesztert, a biatorbágyi merénylőt, a pestvidéki törvényszék Márton-tanácsa 1934 november 22.-én 22 rendbeli gyilkosság és 14 rendbeli gyilkossági kísérlet büntette miatt kötél általi halálra ítélte.

A tábla ezt az ítéletet helybenhagyta, a kúria pedig 1935 december 13.-án jogerőre emelte. A halálos ítélet végrehajtását nemzetközi jogi bonyodalmak is akadályozták, amennyiben az osztrák büntető hatóságok az annakidején Bécsben elfogott Matuskát csak azzal a feltétellel adták ki a magyar bíróságnak, ha az ítélet kiszabásánál szem előtt tartják az osztrák büntető törvény rendelkezéseit.

Abban az időben nem ismerték a halálbüntetést. A napokban érkezett

le a pestvidéki törvényszékre a Kormányzó döntése.

A jogerős ítéletet, az államfői legfelsőbb elhatározással együttesen Mendelényi László, a pestvidéki törvényszék elnöke hirdette ki Matuska Szilveszter előtt.

Négy fegyőr vezette elő a fegyverruhás, összekötözött kezű Matuska Szilvesztert. Meghízott és hatalmas fekete körszakállt növesztett.

A jogerős halálos ítélet kihirdetése után az elnök közölte, hogy főméltóságú vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó úr a vádlottra jogerősen kiszabott halálbüntetést a nemzetközi jogi akadályokra való tekintettel életfogytig tartó fegyházbüntetésre változtatta át. Az államfő kegyelmi tényének egyedüli indoka: a nemzetközi jogi akadály.

Az elnök rövid szünetet tartott, majd Matuska Szilveszter felé fordult:

— Az ön cselekménye borzalmas-ságánál fogva semmiesetre sem lett volna a Kormányzó úr kegyelmére érdemes s a kegyelmet az ön egyénisége sem érdemelte volna ki. Ön tehát kizárólag a nemzetközi jogi

akadálynak köszönheti, hogy a halálbüntetéstől megmenekült. Az elnök ezután enunciólta, hogy a vizsgálati fogságot nem számítják be Matuska büntetésébe, aminek 15 év múlva az esetleges feltételes szabadságnál van jelentősége.

Kötelező revízió alá kerülnek a húszmillió pengőn alúli alaptőkével rendelkező bankok

Budapest, április 8. A 33 tagú országos bizottság április 8-án, péntek délután 5 órakor Tomcsányi V. Pál elnökletével ülést tartott. A napirend első pontja a m. kir. minisztériumnak az áralakulás hatályos ellenőrzése tárgyában kibocsátandó rendelete volt. A rendelettervezetet Koós Zoltán előadó ismertette. Rámutatott arra, hogy az egymilliárdos beruházási program megvalósításával kapcsolatban szükségesnek mutatkozik, hogy az áralakulás ellenőrzése az eddiginél hatályosabbá tétessék. Ezt előzta a rendelet.

Több felszólalás után Esterházy Mór gróf intézett több kérdést a kormánybiztos hatáskörére, az alapra, a versenytárgyalásra és az állam ellenőrzésére nézve. Imrédy Béla közgazdasági miniszter részletesen válaszolt a felszólalók által felvetett kérdésekre. Megjegyezte, hogy a szellemi szabadpályákon működők, pl. orvosok, ügyvédek díjainak megállapítása nem tartozik a kormánybiztos hatáskörébe.

A bizottság a rendeletet változatlan formában elfogadta. A napirend második pontja a minisztérium rendelete volt a tüzfegyverek intézéséről. Koós Zoltán előadó ismertette a rendelettervezetet. Esterházy Mór gróf felszólalása után a bizottság a rendelettervezetet elfogadta.

Gróf Teleki Mihály részletesen ismertette ezután a részvénytársaságok és szövetkezetek üzleteredményének felhasználása tárgyában kiadott úgynevezett mérlegrendeletet, valamint a Magyar Általános Takarékpénztár egyesülése tárgyában kiadott rendeletet, amelyeket a bizottság vita nélkül tudomásul vett.

A külfölddel való fizetési forgalom ellenőrzéséről és szabályozásáról szóló rendelet újabb módosítása tárgyában kiadott rendeletet a bizottság szintén változatlanul fogadta el.

Gróf Teleki Mihály előadó ezután a nagyobb pénzintézetek, valamint a biztosító magánvállalatok vezető állásainak betöltéséről szóló rendeletet ismertette, amelyhez elsőnek Csilléry András szövelt hozzá.

Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy a betétek érdekeinek védelmében országos közérdek fűződik ahhoz, hogy a pénzintézetek, valamint az összes biztosító magánvállalatok vezetői szakképzettséggel, előrelátással s ráteremtéssel rendelkezzenek. Bejelentette, hogy legközelebb rendeletet ad ki, amellyel a Pénzügyi Központ kötelező revízióját kiterjeszti mindazokra a pénzintézetekre, amelyeknek saját tőkéjük a 20 millió pengő nem haladja meg. E rendelet hatálya csak a jövőben alkalmazandó vezetőkre terjed ki. A bizottság a pénzügyminiszter felszólalása után a rendeletet változatlanul elfogadta.

VIGSZINHÁZ

Egy orosz énekesnő és két osztrák katonatiszt szerelmi regénye:

Nina Petrovna

Csak 16 éven felülieknek!
MAGYAR VILÁGHIRADÓ!

Megkezdték a Hangya ötemeletes Piac-utcai bérpalotájának építését

A félmillió pengős építkezést a Tóth testvérek debreceni vállalkozók kapták - Az udvari részben hatalmas üzletsort építenek

Debrecenben pénteken ismét megindult egy olyan nagyméretű építkezés, mely a város főutcájának képét nagy mértékben emelni fogja. A Hangya Szövetkezet ötemeletes bérpalotájának építését adták vállalatba a hét elején s a munkálatokat a debreceni Tóth Testvérek építési vállalkozóknak ítélte oda a Hangya igazgatósága.

A félmillió pengős költséggel kontemplált építkezéssel 400.000 pengő esik magára az építómunkálatokra, cirka 100-150 ezer pengőt pedig a berendezésre és felszerelésre fordítanak. Debrecen főutcájának egyik legszebb monumentális épülete lesz ez az ötemeletes bérpalota, amely teljesen modern épít-

tészi eljárással épül, amennyiben az egész épülettömb vasbetonvázat kap és a váz felhúzása után rakják be a téglaközfalakat. Az utcai front földszintjén üzletek lesznek, ugyanígy hosszú üzletsort kap az egész telek befelé úgy, hogy passzázsszerűen képezik ki az udvart földszintes üzletsorral, amelynek egyik oldalán bérüzletek lesznek, második oldalán pedig a Hangya központi irodája és raktárai nyerne elhelyezést. Tekintettel arra, hogy a Hangya telke a Batthyányi-utcára nyílik át, megnyílik a lehetősége annak, hogy a közeljövőben teljesen megnyissák az átjáró passzázst a Batthyány-utca s a Hangya igaz-

gatósága komolyan foglalkozik is ennek a tervnek mielőbbi valóra-váltásával.

A Piac-utcai frontra néző öt emeleti traktusban a legmodernebb hárszobrás lakások és egyszobás garszonlakások nyerne elhelyezést. Tizenöt lakásból fog állani a főépület, amely Debrecennek az első teljes ötemeletes traktust magabafoglaló bérháza lesz. Az építkezést októberre befejezik és novemberre már beköltözhető lesz az új bérpalota.

A magyar képviselőház történelmi jelentőségű ülése

Beterjesztették a költségvetést, a zsidókérdés megoldásáról szóló javaslatot és a sajtóreformot - Reményi-Schneller Lajos nagyszabású exposéban ismertette a kormány pénzügyi politikáját

Budapest, április 8. A képviselőház pénteki ülését 11 óra után nyitotta meg Sztranyavszky Sándor elnök. A képviselők teljesen megtöltötték az üléstermet és a karzatok is zsúfoltak voltak.

Az elnöki bejelentés után a Ház harmadszori olvasásában is elfogadta a titkos választójogról szóló törvényjavaslatot. Ezután mondotta el az exposéját Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, aki beterjesztette az 1938/39. évi költségvetést, továbbá a honvédelem és közgazdaság fejlesztéséről, az egyes népjóléti bevételekéről szóló törvényjavaslatot, valamint a pénzügyminiszteri jelentést a rendkívüli ideiglenes házaadamentességgel kapcsolatban. A miniszter hangsúlyozta, hogy 1931-32 óta

irányzat esőkkent. Végeredményben a bevételek összege

a folyó évi költségvetésben 1335 millió pengő, a kiadások összege pedig 1334 millió kilencszázezer pengő.

A pénzügyminiszter elismeréssel emlékezett meg a nemzet áldozatkészségéről, lemondani tudásáról és sok százezer adófizetőjéről, majd a tényleges szolgálatban álló alkalmazottak járandóságát ismertette. Az 1938 január elsején életbeléptetett fizetésemelés és egyéb körülmények folytán a tisztviselői járandóságok 259 millióról 273 millióra emelkedtek a közigazgatásban, az üzemekben pedig 105 millióról 117 millióra. Ha a kormánynak most nem állott módjában a tisztviselői karnak illetményeit nagyobb mértékben

Borsalino

antica casa tavasz

kalap

újdonságai finom színekben megérkeztek

Dr. VARGA

úridivathoz. - Piac-utca 22.

a most benyújtott költségvetés az első, amely deficitmentes.

Ezt három tényezőre vezeti vissza. Egyrészt a bevételek kellő alakulásáról, másrészt az üzemek helyzetének kedvező alakulásáról, végül arra a tényre, hogy az államadóssági terheket az ismeretes egyezmények folytán csökkenteni lehet. A folyó évben is kellően alakultak a bevételek, úgy, hogy az előirányzott hatvanmillió deficit, már nem fog jelentkezni a zárszámadásban.

A továbbiakban az adóbevételek emeléséről beszélt a pénzügyminiszter, aki válaszolt arra, hogy az Államvasútnál 29 millió, a postánál több mint 6 millió, az állami vasgyáraknál több mint 24 millió, a postatakarékpénztárnál pedig másfél millió pengő az emelkedés. Ugyanakkor a forgalmiadó terén is emelkedő a tendencia, viszont az állami adósságoknál a kiadási elő-

emelni,

más vonatkozásban igyekezett segíteni helyzetén.

Így többek között az OTBA-kórház felállításával és üdülőtelepek létesítésével. Bizik abban, hogy a magyar tisztviselői kar a nehéz időköt megértve, kipróbált hűséggel és áldozatkészséggel vesz részt a nagy munkában.

Reményi-Schneller Lajos ezután arról beszélt, hogy a kormány foglalkozni fog azzal a kérdéssel, hogyan lehetséges a nyugdíjterhek további emelkedését megakadályozni. Az egyes tárcaokról megemlékezve, hangsúlyozta, hogy első kötelesség a honvédelem fokozása,

az állattenyésztés fejlesztése, az alföld fásítása, a nyersanyag kutatás, az ifjúság helyzetének javítása az ideiglenesen alkalmazott főiskolások végleges elhelyezkedése, a rend-



Már mi is tudjuk
hogy

Husvételre

szövetet
selymet
cipőt
öltönyöket
ruhákat
kabátokat
női és férfi divatcikkeket
legjobbat, legszebbet,
legolcsóbban

Benyáts

ÁRUHÁZ-ban
vásárolhatunk.

örtisztítási jobb előléptetésének — megteremtése, a falu közegészségügyének megjavítása stb. Hangsúlyozta azt, hogy a közterhek terén meg akarja valósítani az arányos és igazságos teherviselést, ezzel kapcsolatban bejelentette az adózás reformját. A továbbiakban örömmel adott kifejezést, hogy bár a világgazdasági helyzetben a múlt év tavaszán hanyatlás állott be, ezt csak átmeneti hullámnak véli s a gazdasági depresszió néhány esztendője óta

a legutóbbi években gazdasági helyzetünk örvendtes javulását és a gazdasági tevékenység élénkülését tapasztalhatjuk.

Szólt az ipari termelés emelkedéséről, a külkereskedelmi mérlegünk kedvező alakulásáról és ismételt hangzott, hogy gazdasági élet-

tünk alapjai jelentősen megerősödtek.

A valutáris politikával kapcsolatban kiemelte, hogy a külföldi tartozások rendezése folytán nagymértékben emelkedett Magyarország nemzetközi hitele. Eddigi devizapolitikánk változatlanul megmaradt.

Az áralakulást az eddiginél hatékonyabb mértékben fogják ellenőrizni.

Hogy a mezőgazdasági hitel helyreállítható legyen a gazdavédeltségi rendszert meg kell szüntetni, illetve változtatni. A védeltség megszüntetése azonban csak oly módon vihető keresztül, hogy a mezőgazdaság helyzete védeltség nélkül is szilárd alapokon nyugodjék. A vidéki pénzügyintézetek helyzetének rendezését és megerősítését is szem-

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA IS az

Elcserélt ember

KISS FERENC

ragyogó alakításával a kettős főszerepben.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!
Híradó! Híradó!

AZ APOLLÓBAN

NEZZE MEG

ma: fél 5, fél 7, fél 9 órakor a

Honfoglalók-at

Izgalmas, monumentális!

Főszereplők:

JOEL MAC CREA és FRANCIS DEE.

VILÁGHIRADÓ!

NOI KABAT, RUHA, KALAP

URI DIVAT, KALAP, FEHÉRNEMŰ, CÍPO

MAGOLGA
MAGY MIHALY

üzleteiben

Piac-utca 44. Piac-utca 37.

Szolid, szabott árak! „Takarékosság”

előtt tartja a kormány.

A pénzügyminiszter ezután az egymilliárdos beruházási terv részleteit ismertette. Az egymilliárd két ötdrészlet, négyszázmillió pengőt kölcsönművelettel fedezik, de ezt a szükségletekhez mért részletekben veszik fel. Az egymilliárd másik részét, hatszázmillió pengőt egyszerű vagyonadó jellegű beruházási hozzájárulásból kívánják megszerezni. A magán személyeket illetőleg két korrekciót alkalmaznak. Megkülönböztetést tesznek majd közvagyon és házvagyon között, de az ingó vagyonok is kifogják venni részüket a nemzetmentő munkából.

Ezután részletezte a pénzügyi program kivételét. A honvédség korszerű felszerelésére hatszázmillió pengőt, a közlekedés kiépítésére 190 millió pengőt, a hajózásra 12 millió pengőt, a Csepeli szabadtéri költő építésére két milliót, a nagy utak kiépítésére 50 milliót, a bekötő utak építésére 30 milliót, a posta és távírdó beruházásokra 20 milliót, — vízügyi beruházásokra 30 milliót, — telepítésekre 20 milliót, a mezőgazdaság értékesítése fejlesztésére 18 milliót, bányászatra 10 milliót, népjóléti és kulturális beruházásokra, valamint a falu egészségügyének előmozdítására 30 milliót, a mezőgazdasági hitel újjászervezésére Darányi Kálmán miniszterelnököt.

pedig 75 millió pengőt irányoztak elő.

Reményi-Schneller Lajos az expozéja végén hangsúlyozta, hogy a nagy program végrehajtásához szükséges az egész magyar nemzet összefogása és jóakarátú megértése. Reméli, hogy a magyar nemzet most megtalálja az utat és ez a költségtetés és az egymilliárdos beruházó program mérföldkő lesz a magyar boldogulás útján.

Ezután Darányi Kálmán miniszterelnök nyújtotta be a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról szóló törvényjavaslatot. Indítványára a Ház a törvényjavaslatot kinyomtatja és tagjai között szétosztja.

Mikecz Ödön igazságügyminiszter beterjesztette az állami rend megóvása végett szükséges sajtórendészeti rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot, melyet szintén kinyomtatnak és a Ház tagjai között szétosztanak.

A két javaslat benyújtása után Sztranyavszky Sándor elnök bizonytalan időre elnapolta az ülést s bejelentette, hogy a Ház összehívása iránt, amint annak szüksége felmerül, azonnal intézkedni fog.

Az ülés végén a képviselők lelkesen megtapsolták és megjelenezték Darányi Kálmán miniszterelnököt.

A Turul Szövetség produktív fajvédelmet sürgetett debreceni kultúrgyűlésén

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Turul Szövetség debreceni kerülete a vármegyeháza dísztermében kultúrtáborát. Nagyszámú és élénk közönség előtt nyitotta meg a kultúrtábor Csernátornyai László, a Csaba B. E. vezére. Az első felszólaló dr. Füstí Lajos volt.

Előadásában a magyar faj dunamedencei elhivatottságát fejtegette. — Történelmi feladat betöltésére csak saját elhivatottságában vetett hit képesíti a nemzetet. Az angol nép a világbéke fenntartását a német nép a bolsevizmus elleni küzdelmet

mi magyarok ezer év magyar jogán és kétezer év turáni faj jogán a Dunamedence egyensúlyi helyzetének népi békéjének fenntartását hisszük fajtánk történelmi missziójának

Itt a népek ütköző frontján csak a mi fajtánk tudott tartós állam-szervezetet létesíteni. Sem a pánszláv erő, sem pedig a mult lomtárába került dualisztikus monarchia sem a dunakonföderáció immár szétfeszülő fantazmagóriája nem képes ezt a szerepet betölteni.

— E nemzeti hivatás betöltésének azonban előfeltétele az, hogy a Mohácsnál elvesztett szuverenitásunkat ne csak kifelé külügyi és hadügyi téren, hanem befelé kulturális és gazdasági téren is teljes mértékben helyreállítsuk.

Nagy tetszéssel kísért és komoly tudományos nívón álló előadást többször szakította meg zúgó taps. Utána dr. Szabó Gyula a szövetség propaganda vezére beszélt a produktív fajvédelemről.

— **A magyar ifjúság, — mondotta mindig történelmi időkben lépett**

a közélet porondjára, hogy a vezető szellemet átvegye és tempót diktáljon a közéletben. Most is az ifjúság kell a tempót diktálni, mert 1848 óta nem fenyegette a magyarságot oly nagy veszély, mint most. Öntudatra akarjuk rázni a magyarságot és a kormányzattól azt követeljük, hogy ezt az öntudatos fajfajvédelmi intézkedésekkel védje meg. Magyar faj van, bármennyire is tagadta pár hónappal ezelőtt egy szegény város kötyagos képviselője. Ennek a fajnak védelmére fajvédelmi törvényt akarunk. Ez a tv. minden pozícióban juttassa a tisztá magyarságot az öt megillető helyre. Állampolgári nevelést akarunk. — Ezt csak magyar tanári kar tudja megtenni, ezért

a tanári pályán numerus nullust követelünk.

Családvédelmi rendelkezéseket akarunk. Ezek adókedvezménybe részesítsék a nagy családokat. Házassági segélyeket követelünk az új — házások megindulásának elősegítésére. A kultúra magyar legyen ezért sajtóreformot követelünk. Új Dikt új csod és részvénytörvényt követelünk, mert a mostani büntetőtörvényünk olyan egyszerű, amiben csak a magyar akad fenn, a pajsz sohasem. Radikális zsidótörvényt akarunk és az ország militarizálását mert egy belsőleg megerősödött nemzet erős öklével akarunk igazságot szolgáltatni magunknak.

A hallgatóság egy emberként ünnepelte a szónokot, akinek beszédével befejeződött a Turul Szövetségnek, a magyar gondolatért és nemzeti érzésért harcoló egyesület debreceni csoportjának nagy horderejű kultúrtáborozása.

A „zsidótörvény” szövege

Pénteken ismét nagy napja volt a magyar parlamentnek. Ekkor terjesztette be ugyanis a Házban Darányi Kálmán miniszterelnök „a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról” szóló törvényjavaslatot, melynek szövege a következő:

1. §.

Felhatalmaztatik a m. kir. minisztérium, hogy a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosítása végett szükséges és halaszthatatlannul sürgős intézkedéseket a jelen törvény kihirdetésétől számított három hónap alatt az alábbi §§-okban megjelölt tárgykörben és alapelvek szerint rendelkezésben tegye meg, abban az esetben is, ha az intézkedés egyébként a törvényhozási ügykörébe tartoznék.

2. §.

Utastítatik a m. kir. minisztérium, hogy

a) akár időszakai, akár nem időszakai lap kiadója, szerkesztője vagy a lapnak állandó munkaviszonyban álló munkatársai részére sajtókamara;

b) színművészek, filmszínészek, színházi és filmrendezők, úgyszintén színművészeti és filmművészeti ügyvezetők és ügykezelők, valamint színházaknál és a filmparban alkalmazott művészeti segéd személyzet (karszemélyzet) részére színművészeti kamara felállításáról gondoskodjék.

Akár időszakai, akár nem időszakai lap kiadója, szerkesztője vagy a lapnak állandó munkaviszonyban álló munkatársa csak az lehet, aki a sajtókamara tagja.

Színházaknál, mozgófényképet előállító vállalatnál az 1. bekezdés b) pontjában meghatározott foglalkozások körében rendező, előadó vagy művészeti segéd személyzet tagjaként csak azt szabad alkalmazni, aki a színművészeti kamara tagja. A vallás- és közoktatásügyi miniszter indokolt esetben közérdekből kivételt tehet.

3. §.

A sajtókamarának, úgyszintén a színművészeti kamarának tagja csak magyar állampolgár lehet. A tagság egyéb feltételeit a m. kir. minisztérium rendelkezésben állapítja meg.

4. §.

A sajtókamara, úgyszintén a színművészeti kamara tagjaiul zsidók csak olyan arányban vehetők fel, hogy számuk a kamara összes tagjai számának 20 százalékát ne haladja meg. Ebben a 20 százalékba nem lehet beleszámítani a hadirokkantokat, a tüzharcost, úgyszintén azt, aki az 1919. évi augusztus hó első napja előtt tért át valamely más felekezetre és azóta megszakítás nélkül ugyanannak a felekezetnek tagja vagy pedig ilyen szünettel származik. Akár időszakai, akár nem időszakai lapnál állandó munkaviszonyban álló munkatársul a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyeket csak olyan arányban szabad alkalmazni, hogy számuk az állandó munkaviszonyban álló munkatársak számának 20 százalékát ne haladja meg. Bármely címen kifizetett illetményük évi összege pedig nem haladhatja meg az ilyen munkaviszonyban álló összes munkatársak bármely címen járó illetményei évi összegének 20 százalékát. Ezeket a rendelkezéseket a munkaadó az 1939. évi december hó 31. napjáig köteles végrehajtani. A m. kir. miniszterelnök a végrehajtás módjára utasításokat adhat és közérdekből, indokolt esetben a jelen §. rendelkezései alól kivételt tehet. A jelen §. rendelkezéseit nem lehet alkalmazni azokra a lapokra, amelyek kizárólag hitéleti kérdésekkel és a felekezet ügyével foglalkoznak.

6. §.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter állapítja meg, hogy az egyes színházaknál, úgyszintén a mozgóképeket előállító egyes vállalatoknál milyen arányban lehet a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyeket az 1. §. 1. bekezdésének b. pontjában meghatározott munkakörben alkalmazni.

7. §.

Ügyvédi, mérnöki, orvosi kamarák tagjaiul a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyeket csak olyan arányban lehet felven-

ni, hogy számuk az összes tagok számának 20 százalékát ne haladja meg. Mind addig, amíg az egyéb kamarai tagok arányszáma az összes tagok számának 80 százalékát el nem éri, a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyt a kamara csupán az újonnan fölvetett tagok 5 százaléka erejéig vehet fel. Az illetékes miniszter a kamara felterjesztésére, indokolt esetben, közérdekből kivételt tehet.

8. §.

Az 1937. évi XXI. tc. hatálya alá eső olyan vállalatnál, amelynél a tisztviselői, kereskedősegédi vagy más értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak száma tíz vagy ennél több, a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyeket csak olyan arányban szabad alkalmazni, hogy számuk a vállalatnál értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak számának 20 százalékát ne haladja meg; bármely címen kifizetett illetményük évi összege pedig nem haladhatja meg az értelmiségi munkakörben alkalmazottak bármely címen járó illetményei évi összegének 20 százalékát. Az a vállalat, amelynél az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak számában a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyek száma az előző bekezdésben meghatározott arányszámnál nem nagyobb, a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyi értelmiségi munkakörben csupán az újonnan felvett tagok 5 százaléka erejéig vehet fel mindaddig, amíg a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyek száma az értelmiségi munkakörben az előző bekezdésben meghatározott arányszámot meghaladja. Az arányszám egyenletes elérésének részletes szabályait a m. kir. minisztérium rendelettel állapítja meg olyképpen, hogy szabály szerint el kell érni az előző bekezdésben meghatározott arányszámot az 1943. évi június hó 30. napjáig, ezt a határidőt az illetékes miniszter indokolt esetben közérdekből az 1948. évi június hó 30. napjáig meghosszabbíthatja. Az illetékes miniszter a jelen bekezdésben meghatározott rendelkezések alól, indokolt esetben, közérdekből kivételt tehet. Az 1937. évi XXI. tc. alá eső olyan vállalatnál, amelynél a tisztviselői, kereskedősegédi vagy más értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak száma tíznél kevesebb, a 4. §. 1. bekezdése alá eső alkalmazottaknak a többi alkalmazottakkal szemben az 1938. évi március hó 1. napján fennálló arányszámát a 4. §. 1. bekezdése alá eső személyek javára megváltoztatni nem szabad.

9. §.

Az 1931. évi XXVI. tc.-ben a törvényhozási hatáskörébe tartozó intézkedések rendeleti úton megtételére adott és legutóbb az 1937. évi X. tc.-kel meghosszabbított felhatalmazásnak az 1938. évi június hó 30-án lejáró határideje az 1939. évi június hó 30-ik napjáig meghosszabbíthatik, még pedig az a kiegészítéssel, hogy a felhatalmazás kiterjed a termelés folytonosságának biztosítását előző rendelkezések megtételére is. Az 1931. évi XXVI. tc.-nek az 1932. évi XVII. tc.-kel kiegészített rendelkezései egyébként változatlanul hatályban maradnak és hatályban marad az 1937. évi X. tc. 2. és 3. §-a is.

10. §.

A jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a m. kir. minisztérium gondoskodik. Felhatalmaztatik a m. kir. minisztérium, hogy a jelen törvény rendelkezéseinek végrehajtása végett, valamint az értelmiségi munkanélküliség leküzdésére szolgáló intézkedések végett adatszolgáltatási köteleességet állapítom meg, hogy gondoskodjék az adatszolgáltatás helyességének ellenőrzéséről, továbbá, hogy rendelkezésének megszegését vagy kijárástát kihágásnak minősíthesse s hogy a kihágás büntetésére az 1931. évi XXVI. tc. 3. §-ában foglalt rendelkezéseket állapíthassa meg, végül arra is, hogy a rendelkezéseket megszegő vagy kijárástó vállalat élére a vállalat költségére vezetett rendeljen ki mindaddig, amíg a rendelkezéseknek a vállalat eleget nem tesz.

Budapest, az 1938. évi március hó 8. napján. Dr. Darányi Kálmán s. k. m. kir. miniszterelnök.

**VESE-,
HÓLYAG**
ÉS
EPEBAJOK

TERMÉSZETES
GYÓGYSZERE
A
VILÁGHÍRŰ
SALVATOR-FORRÁS
GYÓGYVIZE

KÖNNYŰ — VASMENTES —
JÓ ÍZŰ.

Kérdezze meg orvosát!
MINDENÜTT KAPHATÓ!
Főlerakat: DEBRECENBEN!

Kontsek Géza K. R. T.-nál

Titokzatos gyermekhalál ügyében nyomoznak a bagaméri csendőrök

Érdekes bűnügyben rendelte el most a nyomozást a debreceni kir. ügyészség. Ulrik Anna tizenkilenc éves bagaméri cselédleány hetedikén délután szolgálatadójának lakásán egészséges fiúgyermeknek adott életet s az újszülött pár óra múlva meghalt. A csendőrséget a jó szomszédok hamarosan értesítették az esetről és megindult a nyomozás, amelynek során kiderült, hogy Ulrik Anna gyermeke élve született

és a szülés utáni reggelen a kertben elrejtve találták meg a holttestét.

A községi hatósági orvos megállapítása szerint a gyermeket előbb megfojtották, majd utána elrejtették a holttestet. A debreceni királyi ügyészség indítványára Zsögöd Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék vezetője elrendelte a holttest felboncolását és bevezette a vizsgálatot az eset minden részletének kiderítése céljából.

Ismét megkezdte működését Debrecenben a kanálnyelő Sándor Lajos

Részletesen beszámoltunk arról, hogy Sándor Lajos napszámos Debrecenben több egyéntől kisebb kéziszerszámokat kicsalt és azt sohasem vitte vissza. Ezért a cselekményéért a debreceni törvényszék Sándor Lajost el is ítélte és Debrecen területéről kitiltotta.

Napokkal ezelőtt Sándor Lajos ismét feltűnt a városban. Az egyik rendőr fel is ismerte és be akarta kísérni a központi ügyeletre, de a szélhámos hazaszaladt az Olajútban lévő lakására, ahol egy kanalat darabokra tört és elnyelte. A szerencsétlen emberhez kihívták a mentőket, akik Sándor Lajost kiszállították a klinikára, ahol a kanalat eltávolították gyomrából.

Sándor Lajos azonban ügylátszik, nem tud felhagyni eddigi életmódjával. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy pénteken délelőtt megjelent Kovács Ferenc, Báthory-utca 3. szám alatti lakosnál. Kovács Ferenc nem tartózkodott otthon s így fiától elkért egy metszőollót,

kertifűrész és több kertészszerszámot. A fiú gyanútlanul odaadta a szerszámokat, mert Sándor Lajos

KALAPOT

Frank Imrétől

Arany Bika

azt mondta, hogy édesapjától már elkérte. Kovács Ferenc amikor hazament, akkor tudta csak meg, hogy fiát felültették s ezért felment a rendőrség központi ügyeletére, ahol megtette a feljelentést. A rendőrség megindította a nyomozást.

A munkásvédelemről

tartott előadást dr. Hernádi Mihály m. kir. tiszti orvos
a Népszerű Főiskolai Tanfolyam keretében

Dr. Hernádi Mihály nagy érdeklődés mellett tartott előadást és többek között a következőt mondta:

— A munkást munkája közben érő ártalmak, fenyegető veszedelmek, balesetek, súlyos megbetegedések érhetik. Ezek elhárítására az Állam megfelelő szervei gondoskodnak s arra törekcsenek, hogy ezen ártalmak minél inkább kiküszöbölhetők legyenek. A munkások általános jólétét a munkaadóknak is elő kell segíteni.

A foglalkozással járó ártalmak egész sorát világította meg az előadó. Különösen a különböző ipari por ártalmak veszélyességét domborította ki. A fém-, ásványi-, növé-

nyi-, állati- és kevert porok bizonyos betegségek előidézésében nagy szerepet játszanak. A por-ártalmak ellen manapság azonban tudunk védekezni, részben az üzemek porszívó gépeivel, valamint az egyéni védő-álcokkal. Védekezni kell a gyárzaj, a fémek olvasztásánál az erős fényhatások ellen is. A munkaközben előforduló balesetek legnagyobb része a vigyázatlanságból ered, ma már a gépek balesetelhárító készülékekkel vannak felszerelve. A mezőgazdasági munkásoknál leginkább az eszközök, kapa, kasza, gépek által okozott sérülések, az állatok rúgása következtében fellépő balesetek a gyakoriak. A me-

Olcsón vehet

edényt és háztartási cikket
a most megnyílt üzletemben!

DÁVID Hatvan-utca 15.

zőgazdasági munkások az időviszontagságainak jobban ki vannak téve, mint az ipari munkások. Tekintettel a szezonmunkára, a mezőgazdasági munkások még rosszabb helyzetben vannak az ipari munkásoknál. Étkezésük is sokkal rosszabb. Különösképpen nagy gond fordítandó a tanoncvédelemre, a női munkások egészségi és erkölcsi nevelésére, védelmére is. A legrosszabb helyzetben e téren a házi-cselédek vannak.

Bár az utóbbi évtizedben sok minden történt hazánkban is a munkásvédelem terén, mégis az egészséges munkáslakások építése, megfelelő bérfizetése, fizetési szabadság bevezetése, olcsó élelmiszerekkel, ruhával való ellátása, megfelelő szórakozás, sport, fürdési lehetőség nyújtása, a munkásgyermek részére cserkészcsapatok létesítése, betegségi-, öregségi-, rokkantsági járulékok minél szélesebb rétegeknek való juttatása emelheti a szociális jólétet és a munkások nemzeti gondolkodását.

A jövőben meginduló munkaalkalmak teremtésével elsősorban a kormányzat siet az általános jólét emelésére, ami által az ország ereje is nagyban fokozódik.

HÉT DOKTORT AVATTAK PÉNTEKEN A DEBRECENI EGYETEMEN

Ezen a héten pénteken volt a debreceni egyetemen a doktorráavatás. Dr. Csikesz Sándor egyetemi rektor a következő ifjakat avatta fel: Jogtudományi doktorok lettek: Sziráki Unzeitig József, Káposztás Ferenc, Szilágyi László és dr. Kovács Gábor. Orvosdoktorok lettek: Szikszay István Károly, Korompay Tihamér és Vályi Nagy Géza. Nosztrifikáns orvos lett: Benedek László.

A felavatott doktorokat Csikesz Sándor egyetemi rektor üdvözölte értékes gondolatú beszéddel.

A CSEH-OROSZ EGYEZMÉNY ELEJTÉSÉT ÉS ÖNKORMÁNYZATOT KÖVETELNEK A SZUDÉTANÉMETEK

London, április 8. A Daily Telegraph prágai levelezője úgy értesül, hogy a cseh parlament kormánytámogató pártjai megegyeztek, hogy Hodzsa cseh miniszterelnök engedményeket tehet a szudétánémeteknek, mégpedig a következő határokon belül:

1. Csehország külpolitikája nem változtatható meg.
2. Területi önkormányzatot nem lehet adni.
3. A szudétánémetek tanúsítsanak feltétlen hűséget az állam iránt és szüntessék be az államellenes propagandát.

A levelező szerint a szudétánémetek nem hajlandók ezeket az határozatokat elfogadni s a cseh-országi egyezmény elejtését és területi önkormányzatot követelnek. Henlein Konrád, a szudétánémetek vezére kijelentette, hogy olyanféle dualizmust követel, mint amilyen Ausztria és Magyarország között állott fenn a régi Habsburg birodalomban.

Husvétra

Raglán 39-80 le 50/p. e. P 37-80

Felöltő 19-80 " P 18-80

Eső kabát 13-80 " P 13-10

Ballonkabát 29-80 " P 28-30

Ötöny mellény nélk. 26-80 " P 25-46

Grünfeld

uriszabóság

Kistemplom mellett

FIGYESSZEN ELŐ
A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA!

MEGJELENT AZ „ÚJ VETÉS”
APRILISI SZÁMA

A Turul Szövetség debreceni kerületének, valamint az „Árpád”, „Csaba”, „Werbóczy” dominus törzseinek hivatalos lapja az „Új vetés” áprilisi száma tegnap jelent meg. A gazdag és tartalmas számból kiemeljük a következő cikkeket. Török Zoltán „A kereskedelmi képzés kérdése”-vel foglalkozik. Igmandy József a hajdúnánási Rákosi Viktor B. T. néprajzi gyűjtő munkájáról ad érdekes beszámolót. Bartók Miklós tanítóképző intézeti tanár hosszabb tanulmányt közöl „A nemzet értelme” címen. Dr. Fazakas József egyetemi könyvtári gyakorlatok az erdélyi magyar egyetemi és főiskolai ifjuság helyzetéről ad értékes tanulmányt. Vajda Endre — Makkai Sándor „Magyar nevelés, magyar műveltség” című munkájáról ad részletes ismertetést, míg vitéz Nábrádi Mihály „Mentsük meg a Dunántúlt” című könyvről ad részletes kritikát.

A változatos tartalmú lapot a zsidó újságok szerkesztőitől összeállított statisztika valamint a dominus törzsek munkájáról szóló beszámolók, továbbá könyv és lapszemle és gazdag híryanag az egyesületek és törzsek munkájáról, egészítik ki. A lap ára húsz fillér és kapható a könyvkereskedésekben, valamint az ismeretbővítő trafikokban.

VASÁNAP DELUTÁN FÉL 6-TÓL
ÉS VASÁRNAP ESTE FÉL 9-TÓL
NAGY

össztánc a Szárnyaskerekben

Hunyadi-utca 9 szám.

Tisztelettel-kölon kezdődik, érdeklődni és beiratkozni bármikor.

Az asszony sorsa

Írta: Goda Lászlóné.

Mozdulatlan merevséggel, látszólag teljesen közömbösen feküdt ágyában a halálra ítélt nagybeteg.

Hát mégis igaz? — Menthetetlen veséje kezd tökéletesen felmondani a szolgálatot.

A család igyekezett előtte mindent eltitkolni, de ő ma delután megkérdezte az orvost, tisztázni akarta ezt a tőrhetetlen, bizonytalan helyzetet, melynél a legrosszabb bizonyos is elviselhetőbb. Az orvos, aki régi bizalmas ismerőse volt, megmondta az igazat, hogy legyen ideje gondoskodni családjáról. Reménységflastrománul hozzátette, hogy bármennyire is súlyos a betegsége, a gyógyulás nines kizárva.

Igen — talán akkor még lehetett volna rajta segíteni, mikor négy év előtt először jelentkezett nála a vesebántalom. Annak idejében az orvosok szigorított életmódra akarták fogni, de ő könnyelmű egykedvűséggel haladt a megkezdett úton, bízva ifjú éveiben és testi erejében.

És most... negyven éves korában, karrierjének magaslatán az élet nagy szinpadának függönyét le fogják húzni, jelezve, hogy egy felvonásnak ismét vége... valaki befejezte földi pályafutását.

Ez a jelenlegi valaké dr. Varga István ügyvéd, az országszerte jól ismert kiváló eszű jogász.

Készen, de nevetnie kellett. Ő és nagyon okos?... csak most tudja, mióta ágybáknyszerítve beteken át volt ideje gondolkozni az élete felett, hogy mennyire nem okosan élt — mennyire másképen kellett volna tennie mindent!

LÁNY ÁLL A MAGASBAN

A DEBRECZENI UJSÁG—HAJDUFÖLD ÚJ REGÉNYE
VASÁRNAPI SZÁMUNKBAN KEZDJÜK KÖZÖLNI

Hegyaljai Kiss Géza a rádióban olvasta fel pár év előtt „Két szív összedobban” című elbeszélését. — Már akkor megnyilvánult az olvasók részéről az a kívánság, hogy szívesen olvassanak regényben a drámai erejű novellát. A szerző meghagyta azonban az elbeszélését elbeszélésnek. Hanem leült az írógépéhez és egy más témáját dolgozta fel regénynek. Ennek a hangulatos, színes regénynek a közlését biztosította a maga számára a Debreczeni Ujság szerkesztősége.

A mármarosí havasok felett esilagok gyultak ki. Kérdő, inceselkedő, magasba hívogató büszke csillagok.

Igy végződik az első fejezet. — Megismertünk benne egy felvidéki úri családot. Sok a lány benne, — mind szép, mind jól megy férjhez. Ebből a vonzónan festett környezetből nő ki Zéry Lia. Ő a lány, aki magasban áll. És ellenállhatatlanul sodor magával egy férfieleletet a szerelem aranytengerén át a költői dicsőség csúcsai felé.

A regény meséjét változatosá teszi, a helyszín gyakori változása. A második fejezetben már egy spiritiszta szeánszon hallunk lélekzet-állítónan izgalmas dolgokat. Sápádon, egész lelkében remegve áll előttünk egy mélytekintetű, lobogó lelkű fiú. Mátraszék Miklós. Az ő szülővárosába kerül Zéry Lia. Megismerik egymást és megindul a fiú a lány felé. Esztendők telnek el. Porró, lüktető versek, keleti színekben szövődő írások raja kel szárnyra a szerelmes magyar fiú lelkéből. A pesti szerkesztőségek már adófizetői lettek kibontakozó tehetségének. Menekülni akar a lány elől. Külföldön találjuk. Heidelbergben újra találkozik a lánnyal. Meg kellene repedni a fiú szívének, ha nem ömlene ki minden felséges, zuhogó szikrazáporban írásokban.

Hogy még izgalmasabb legyen a

történet, egy régi könyvben bejegyzést talál a költő. Egy régi diák Rákóczi Ferenc harcosa volt. Ez megírja, hogy rejtette el Rákóczi aranyát Ószöllősen. S amikor a fiú megjelenik dicsőséges nével Ószöllősen, egy tündéri májusi alkonyon a hidegszívi Lia is beleszeret. Pompás kép: a Mátraszék Miklós doktorraavatása. Beöthy Zsolt, Rákosi

Jenő és más nevezetességek alakja jelenik meg a vásznon. Gyönyörködtető képek után jut a cselekmény a végkifejezéshez. Míg az olvasó örömeire megoldódik az első lapok nagy kérdése: Lia tanárnő legven-e, vagy tanárné? Akik közíratban olvasták a felvidéki költő meleg sorokban ömledező regényét, nagy közönségikert jósolnak neki. Vannak hívei a gondolatnak, hogy filmen is hatalmas volna Hegyaljai Kiss Géza regénye!

A szenzációs regényt vasárnapi számunkban kezdjük közölni.

Németországban, Olaszországban és Svájcban rendez gyermekcsere akciót az Országos Baross Gábor Kör

Az Országos Baross Gábor Kör már évek óta megrendezi minden nyáron a gyermekek részére szokásos gyermekcsereakcióját. Ez pedig minden alkalommal igen szép erkölcsi sikerrel zárult, a hazatérő gyermekek pedig tapasztalattal, éles látással és szép nyelvtudással gazdagodtak. Az Országos Baross Gábor Kör vezetősége az idén a vidéki kerületeket is bekapcsolva felszólította a Kör debreceni Kerületének vezetőségét, a gyermekcsereakcióban való részvételre. Három országba (Németország, Olaszország és Svájc) indul ez évben akciókúlvonatot. Németországban 1000 személyes, Olaszországban 200, és Svájcban 100 személyes keretet biztosítottak a magyar gyermekek számára.

Mindenki, aki gyermekét kiküldeni kívánja, tartozik gyermeke helyett egy idegen cseregyermeket fogadni. Az indulás ideje 1938. évi június 3-án, visszaérkezés augusztus 19-én. Részvételi díjak Németországba 60 pengő, Olaszországba 80 pengő, Svájcba 150 pengő. A befi-

zetett díjakat az akció vezetősége a gyermekek útiköltségére fordítja. Befizetések csak abban az esetben teljesítendők, ha az országos elnökség a jelentkezést arról értesítette, hogy az akcióba felvette. Ez esetben is csak 1938. május 15. és június 1. között. A pénzt kizárólag az országos központ 12.564 számú postatakarékpénztári csekk számlájára lehet befizetni. A gyermeknyaraltatási akcióba való részvétel iránt érdeklődni lehet a Baross Gábor Kör debreceni Kerületének irodájában (Piac-utca 38. szám, I. emelet), ahol, a titkárság mindenre kiterjedő részletes felvilágosítást ad.

Mint értesülünk, közeljövőben befejeződnek a tárgyalások a lengyelországi gyermeknyaraltatási akcióra vonatkozólag is. Sikeres meg egyezés esetén arról is hírt adunk annakidején.

LAPUNKAT TÁMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNEL VASAROL

mellőlem!

Meghorzadva, szinte szembenézett gondolataival, miért jutnak ezek mind az eszébe?... ma még különösebben, mint a betegsége utóbbi heteiben és miért fájnak, szinte sebet ejtve a lelkén?

Olyan furcsa szédülés fogta el, a szíve is kezd kibírhatatlanul fájni. Kegyetlen fájdalom hasította át egész valóját, hogy megrázkódott bele. És mégis szeretne volna megsíogatni a testét gyilkoló borzalmat, melyek levetítették előtte eddigi elpocsékolott életét.

Ha bekövetkezne az a csoda, hogy mégis felépülne... új ember lesz, szeretettel fogja gyógyítani azt a sok sebet, melyet ő ejtett asszonya lelkén.

De egyszerre csak elsötétült előtte a világ és ő a létért való küzdelemtől elfáradva, mint szelíd gyermek, belesímult a halál karjaiba.

... Fekete gyászszövetekkel bevont szobában, magasra állított emelvényen fekszik koporsó-ágyában az elköltözött. Előtte áll az asszony, a párja, búcsúzik attól, kit nemsokára elvisznek tőle visszavonhatatlanul, hogy átadják az enyészet és megsemmisülés birodalmának.

A reánehedő bánattól szinte összeesik... szeméit le nem véve a halottról, egyre bázelebb hajol, megéskolja a már kihűlt ajkát, aztán virágokkal szórja tele kedvese fekhelyét. Gondolatban elmondja a szívében élt vágyakat — búcsúzik:

— Szegényem... milyen csendesen, magányosan fekszel itt. Míg éltél, míg nevető arccal ölelésre tartad karjaid, mindig akadt, ki hasonló könnyűséggel vállaidra hajtotta fejt... Míg éltél, ezer bohó asszony nyújtotta feléd sokféle csókban megérett ajkát... Míg éltél, míg kacagtál, volt számtalan, aki

veled örült... Most mióta hideg, szózatlan vagy, csak egy maradt melletted — én!

— Én, aki megszámlálhatatlanok között egyedül állottam, aki nem vettem feléd, aki bántalmaztalak, aki nem öleltelek, mert nem tudtam osztozni... szerettelek!

— Lásd, most vallhatok, mert csak az enyém vagy! Nevető társad minden pillanatban lehetett, könnyező csak én maradtam... Hát miért nem érezted meg, hogy minden egyes sértő szavam összefért, agyonkínzott szívemnek a segélykiáltása volt, gigászi küzdelmeim az áramló élettel, amely téged mindig tovasodort más-más asszony karjaiba... elvitte tőlem, aki olyan nagyon szerettelek.

— Most megvallom azt is, hogy amíg nappal gögösen, magasra tartott fejjel közönyösen mentem el melletted, éjjel... titokban... alázatos asszonyként csókkal borítottam el drága arcodat. Hány-szor gondoltam, hogy jobb lett volna a halál, míg szerelmed tisztaságában hinni tudtam — mint a megaláztatás és a sok-sok csalódás. Lázadoztam a sorsom ellen, nem hittem a földi igazságban és néha menekültem az élettől... mindentől, ami veled kapcsolatos volt.

— És most itt fekszel csendesen... ajkad szorosan összezárva, hangtalanul, mintha azt mondanád: „Hát felejtél el, most már megnyugodhatsz, nem lesz, aki fájdalmat okozzon”. — És nekem a lelkemben felsír a fájdalom, ezer életemmel visszakönyörögnék az Úrtól.

— Érzem, miként az életben mindig tied volt az öröm, itt is te győztél... soha nem tudlak elfelejteni!

Mert az asszony nem bírálni, nem bántani, hanem szeretni és megbocsátani jött a világra.



HIREK

1938. április 9. Szombat.

Prot.: Erhard, Kath.: Konrad.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellamadásában.

Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.

(c) A Szent Erzsébet Egyesület tisztújító közgyűlése április huszonegyedikén, vasárnap délután öt órakor lesz a Szent Anna utcai — katolikus gimnázium tanástermében, amelyre tagjait és az érdeklődőket meghívja az Elnökség.

— **Alföldfásítás céljaira 400 holdon kísérleti telepet jelölnek ki Bugacon.** Az Alföldfásítás óriási jelentőségű akciójában újabb lépés történik, amely egészen közelről érinti Kecskemétet. 400 hold területet jelölnek ki a városi erdőgazdaság bugaci területéből a fásítás céljához kísérleti telepek. Már Kecskemétre érkezett Pásztor Ödön min. tanácsos, vitéz Tóth László, — Ajtay Sándor dr. főerdőtanácsnok és Róth Gyula egyetemi tanár, akik Kertay Ede erdőmesterral kiutaztak Bugacra a kísérleti telep kijelölése végett.

— **A Frontharcos Szövetség telefon szerelgetett be irodájába.** — Száma 24-50.

(o) **Passiójáték a Máv. vagongyárban.** A Máv. „Egyetértés” Színházában április hó 9-én és 10-én megismétlik Gyöngyös Ferenc „Keresztút” című passióját Piacsek-né Kovács Irén és Tuster Jolán közreműködésével. A páratlanul szép előadás az ifjúság részére 9-én délután 5 órakor 20 filléres helyekkel, Felnőttek részére 9-én este 8 órakor, 10-én 5 és 8 órai kezdéssel 30, 40, 50 és 60 filléres helyekkel. A tiszta jövedelem a nyilastelepi római katolikus templom javára fordítatik.

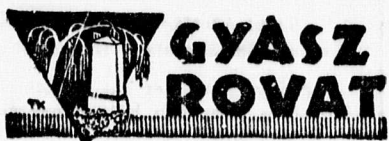
— **Működnek a besurranó tolvajok.** Ambrus Sándorné Perences-24. szám alatti lakos pénteken megjelent a rendőrség központi ügyeletén és elpanaszolta, hogy ismeretlen tettes a délelőtti folyamán, addig amíg az udvaron tartózkodott, lakásának egyik szekrényéből ellopott egy értékes arany karkötőt. A rendőrség megindította a nyomozást a besurranó tolvaj kézrekerítésére.

— **A tábla is egy hónapra ítélte Szabó Dezsőt.** Budapestről jelentik: Szabó Dezső néhány hónappal ezelőtt fűzetet adott ki „A szélsőségek rendszere” címmel. A fűzet tartalma miatt az ügyészség osztályellenes izgatás vétsége címén eljárást indított ellene. A törvényszék egyhónapi fogságbüntetésre ítélte. Csülörtökön foglalkozott az ügyvel a tábla Harmath-tanácsa, Miskolczy Ágost főügyész helyettes vádbeszédében hangzott, hogy noha a vádlott teljes jóhiszeműséggel írta a cikket, tartalma mégis romboló hatású, mert a társadalmi egyenlőtlenségeket nem lehet ilyen kiábrósított módon, sajtó útján tárgyalni. A társadalmi igazságtalanságok és ellentétek csak természetes fejlődés útján orvosolhatók. Szabó Dezső az utolsó szó jogán azt fejtette, hogy ő az egyetlen ember, aki nemcsak a baloldali, hanem a jobboldali igazságok ellen is szól emel. A bíróság ne vegyen figyelembe enyhítő körülményt, mert ha kijön a fogságból, továbbra is ugyanilyen szellemben dolgozik. A tábla jóváhagyta az egyhónapos fogságbüntetést, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette. Az ítélet nem jogerős.

Molnár Jánosnál

Kossuth-utca 3.

üveg, porcellán, alpakka-evőeszköz, díszműárú
húsvétra olcsón beszerezhető!



Ifj. Szabó Sándor volt timár mester életének 44. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Borz-utca 10. Temetését Fehértől temetkezési vállalata rendezi.

Id. Gyökös János élt 64 évet. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bellegető 288. Temetését Fehértől temetkezési vállalat rendezi.

Bárkányi Sándorné szül. Szondy Eszter 45 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. á. számú ravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Virág-utca 37. szám. Gebauer cég rendezi.

Horváth Imre 25 éves temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából református szertartással. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám, rendezésében.

Fábián Jullánna 18 éves temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából református szertartással. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. végzi.

Csurka „Kegyelet” temetkezési Vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapítás: év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80.

Tavaszi felöltöket, öltönyöket

legújabb divat szerint készítik. Divatos szövetek nagy választékban

TÓTH GÁBOR

uriszabónál, Plac-utca 89. szám.

— **Garázdálkodnak a tyúktolvajok.** Grósz Sándorné Csapó-utca 24. szám alatti lakos tyúkjából csüförtökön éjszaka ismeretlen tettes ellopott két tyúkot. Grószné feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Vasárnap d. e. 11-1-ig diák üssztánc.** Barcsa Magdolna tánciskolájában. Hunyadi-u. 9.

— **Egy nyiregyházi gyilkosság ügye a debreceni tábla előtt.** Ifj. Morovszky György nyiregyházi földművelésügyi a múlt. év szeptemberében Nyiregyházán börtöl agyonverte Kovács András napszámot. A verekedésben a vádirat szerint Ugyan Pál napszám is részt vett, őt azonban a nyiregyházi törvényszék felmentette, csak Morovszky Györgyöt büntette meg szándékos emberölés büntetése miatt 6 évi fegyházra. A debreceni ítélőtábla tegnapi tárgyalta az ügyet a Baróthy-tanács. A tárgyaláson Morovszky védője bizonyításkiegészítést indítványozott arra nézve, hogy Kovács meggyilkolásában Ugyan Pál is résztvett. A tábla elfogadta a bizonyításkiegészítési indítványt és a tárgyalást elnapolta.

(x) A létért való küzdelemben gyakran hathatós segítségére van a dolgozó egyéneknek egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorral bevéve azért mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos bélműködést és anyagcserét. Kérdezze meg orvosát.

(c) **A Mussolini film vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó előadására jegyek ma délután 4 órától 7 óráig a „Hungaria” filmszínházban kaphatók.**

— **A Frontharcos Szövetség tisztjeinek bajtársi vacsorája ma este 8 órakor lesz.** Jelentkezni lehet 24-50 számú telefonon, vagy a vacsora kezdetekor is.

— **Értesítés!** A polgári Tiszapontonhíd március hó 19-én újra megkezdte üzemét, a forgalom éjjel-nappal állandóan lebonyolítódik rajta ezáltal a 331. sz. Miskolc-debreceni útnál a Tiszán gyors átkelési lehetőség áll fenn, a Miskolc-debreceni távolságot cca. 30 km.-rel megrövidítve. A pontonhíd tutajok részére szükség szerint 9 óra 30 perckor és 14 órakor nyitnak ki. Debrecen, 1938. április hó 6. Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara

ANGOL-BAN



(c) **A Mélluz cserkészcsapat műsoros tábori beszámoló ünnepélyt rendez április 10-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Világítási Vállalat dísztermében (Plac-utca 36. sz.) melyre minden érdeklődőt szívesen lát a csapat parancsnokság.**

— **Hóvihar söpört végig Amerikán.** Newyorkból jelentik: Alabama állam felett csütörtökön rendkívüli hevességű forgószél vonult el. Allville városában igen sok ház beomlott, tíz ember életét veszítette és mintegy hatvan megsebesült. — Más városokban is igen nagy a sebesültek száma. Texastól Uj-Angliáig tizenkét államon söpört végig a hóvihar, jégeső és felhőszakadás. Az anyagi kár felbecsülhetetlen. — Illinois államban a gyümölcsstermesben okozott kár milliókra rug.

— **Halálos szerencsétlenséget okozott egy autó.** Nagykanizsáról jelentik: Siket István kiscseli vásároszó földműves Nagykanizsáról a letenyi országúton kukoricás szőlőkkel megrakott szekéren hazafelé hajtott. Kocsijára felvette Pénzes István és Horvát Antal szentmargittfalvai ismerőseit is. Letenyé és Murarátka között egy gépkocsi előzni akarta a szekeret és közben belelökte az útmenti vízzel telt szakadékba. Horvátot a vízben a kukoricaszákak agyonnyomták. Pénzes súlyos belső sérüléseket szenvedett. A gépkocsi vezetőjének kézrekerítésére megindult a nyomozás.

A közönséget

érdeklí,

hogy a képviselőházban benyújtott vagyonadó törvényjavaslataiban milyen az a fokozat, amelyet az egyes vállalatok és jogi személyek vagyonadójának kivételében alkalmazni fognak, az a kulcs, amely a személyek és jogi személyek által fizetett beruházási hozzájárulás kiszámításánál figyelembe fog vétetni, a következő: Ha a beruházási hozzájárulás alapja 50.000 pengőn felül, de 100.000 pengőn alul van, úgy a kiszámítási kulcs 6.75 százalék, százezer pengőtől kétszázezer pengőig 8.75 százalék, kétszázezer pengőtől négyszázezer pengőig 10.75 százalék, négyszázezer pengőtől nyolcszázezer pengőig 12.75 százalék, egy millióig 13.75 százalék, egy milliót felül 14 százalék. A kulcs alkalmazása szempontjából nem veszik azonban figyelembe a kötvény- és részvényvagyon értékét, a földadó alá eső ingatlanoknak, valamint a mezőgazdasági üzemi fölkének tiszta értéke pedig csak ötmolcád részben kerül hozzájárulási fizetés kötelezettsége alá. A társulati adó alá eső vállalatok a következő kulcs szerint fizetik a hozzájárulást: százezer pengőig 10 százalék, kétszázezer pengőig 11 százalék, ötszázezer pengőig 12 százalék, kétszázezer pengőig 14 százalék, egymillióig 15 százalék, ötmillióig 18 százalék, ötmilliót felül 20 százalék. A javaslat megengedi, hogy az érdekképviseletek tagjait adóközösségbe tömöríthessék. A hozzájárulás folyó évi október elsejétől kezdődően, öt éven át egyenlő negyedévi részletekben fizetendő. Tíz éven át fizethetik azok, akik annakidején természetben lerótták a vagyonváltást.

Ünnepre

szikvizet Szlikutó!

rendeljen. Telefon: 21-11.

— **Tűz egy Csapó-utcai asztalos műhelyben.** Pénteken délután értesítették a tűzoltó állomást, hogy a Csapó-utca 56. szám alatt kigyulladt Szalkay András asztalos műhelye. Vitéz dr. Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok vezetésével egy motoros őrség vonult ki a helyszínre és azonnal hozzáfekték a tűz eloltásához, amely rövid idő alatt végbe is ment. A vizsgálat során megállapították, hogy a kályhából keletkezett a tűz 400 pengő értékű bútort és tetőzet égett el. A kár biztosítás útján megtérül. A tűz oltásánál résztvettek a törvényhatósági tűzoltó tanfolyam hallgatói is.

— **Tyúktolvajt fogtak a Hatvan-utcan.** Pénteken este a Hatvan-utcan az egyik házmeister arra lett figyelmes, hogy a tyúkketrec körül egy idegen férfi bujkál. A házmeister azonnal rendőrt ment, aki a férfit elfogta és bekísérte a központi ügyeletre. A rendőrségen kiűnt, hogy a férfit Kiss Sándornak hívják és a Bőszörményi-út 12. sz. alatt lakik. Kiss Sándor kihallgatása során tagadta, hogy tyúkot akart lopni, védekezésül azt adta elő, hogy egy kicsit többet ivott a kelletténél és úgy tévedt be a Hatvan-utcai ház udvarára a tyúkketrecbe. A rendőrség Kiss Sándor ellen megindította az eljárást.



VASARNAPI ISTEN-TISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor Siposs Imre Kistemplomban d. e. 9 órákor Szentes László, 11 órákor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órákor Csutoros Sándor. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor Baja Mihály, d. u. 5 órákor Bartha Tibor. Árpád-téren d. e. 10 órákor Kolozsváry Kiss László, 11 órákor leventéistisztelet: Nagy Sándor, d. u. szeretetszolgálati ünnepély: Uray Sándor. Ispóty-templomban d. e. 10 órákor Márki Kálmán, d. u. 5 órákor Ács Mihály. Homokkerthen d. e. 10 órákor Telkes György, d. u. 5 órákor Órsi János. Ke-rekes-telepen d. e. 10 órákor Erdei Mihály, d. u. 5 órákor vallásos ünnepély: Tamás Ferenc. Wolafka-telepen d. u. 3 órákor Szabó Imre. Csapókerthen d. e. 10 órákor Farkas Dezső, d. u. 3 órákor Illés Lajos. Nyilastelepen d. e. 10 órákor Mezey Béla, d. u. 3 órákor Nagy István, fél 12 órákor leventéknek úrvacsoraosztás: dr. Juhász László. Nyúlason d. e. 10 órákor dr. Lencz G. Sándor. Tófalvatórban d. u. 3 órákor Kovács Árpád. Téglyáskertben d. e. 10 órákor Kulcsár Dezső. Bánkon d. e. fél 10 órákor és Diószegi-úti iskolában 11 órákor Bíró Béla. Halápon d. e. 9 órákor. Állóhegyen d. e. 11 órákor. Pinóhegyen d. u. 2 órákor Bárdi Ferenc. Pallason d. e. 9 órákor Kolormán István. Ófajitűben d. u. 5 órákor Mezey Béla. Homokkerthen d. e. egy negyed 9 órákor prédikál Kovács József, ág. Telkes György. Nagytemplomban d. e. fél 12 órákor leventéknek úrvacsoraosztás: Kiss Antal Jenő.

A kath. templomokban:

Rendes szentmiszerend 6, 7, 8, 20, 9 órákor. Féltkor nagymisét tart és barká/szentel dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órákor szentmise. Kertsegi kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókerthen Kummergruber Emil kegyvesz. tanár, Homokkerthen dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár. Nyilastelepen Kiss László segédlelkész. Augustia szanatóriumban Horváth István piarista tanár. Hajdúsámszonban Nolvák Gyula segédlelkész, Józsan dr. Szabó János segédlelkész.

A gör. kath. templomban

f. hó 9-én, szombaton missziós szentbeszéd reggel 8 órákor, d. u. 3 órákor és este 7 órákor tartanak. A 7 órai szentbeszéd után a missziós kereszt megáldása és körmenet. Április hó 10-én, vasárnap reggel 7 órákor reggeli istentisztelet és barkaszentelés, d. e. 8 órákor diák-mise, 9 órákor katonamise, 10 órákor nagy szentmise, közös szentáldozás és az első gyónók áldoztatása, szentbeszédet Melles Béla kanonok mondja, háromnegyed 12 órákor esendes szentmise, d. u. fél 4 órákor rózsafüzérjátosság, 4 órákor vecsernye, szentbeszéd és szentsegítmény.

Az evangélikus templomban

vasárnap d. e. 9 órákor középisk. tanulók egyházi énekórja. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. D. e. 10 órákor és este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Bajtós Sándor. D. u. fél 4 órákor középisk. fiutanolók bibliaórja a tanácsteremben.

PALESZTINAI CSENDELET

Jeruzsálm, április 8. Nablus város angol barát arab polgármestereinek, továbbá Nablus kerület vezetőjére és Charleston h. rendőrfelügyelőre Nablus és Tallosa között rálöttek. A polgármester és tiszasága ellen, akik rendőri fedezet mellett utaztak, a merénylők mégis végrehajtották tettüket. A kíséret tagjai közül ketten meghaltak, három súlyosan megsebesültek. A rendőrfelügyelő ugyancsak életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Koncz kelmefestő és száraz vegyíztető

Tavaszi női és férfi ruhák modern festője és tisztítója
Napszívott ruhák festését vállalom
PETERFIA-U. 30 SZENT ANNA-U.2.



ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Lőbli Dezső kirakat rendező Vendég-u. 78.—Blander Belle József kir. herceg-u. 38.

Szőnyegetek függönyöket, ágyceritőket stb legolcsóbban vásárolhat Horn Rezsőnél Debrecen, Kossuth-u. 19

Születések: Nagy András fm. Nádudvar, leány Mária. Csorvási János fm. Hargitta-u. 12., fiu János. Mund Sándor edénykereskedő Késes-u. 48., leány Eszter. Illés Jenő kárpitos Jánosi-u. 45., fiu Jenő.

Halálozások: Kiss Viola ref. 7 éves Bagamér. Póka Erzsébet g. kat. 18 hónapos Biharkeresztes. Dudás János fodrász g. kat. 48 éves Demke barak. Fábrián Juliánna háztartási alkalmazott ref. 39 éves Bellegelő 458. Pásztor Izsó keresk. utazó izr. 51 éves Széchenyi-u. 32. Bárkányi Sándorné ref. 45 éves Török Bálint-u. 13. Barna János g. kat. 2 éves Macs 71-78.

(x) **Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknél, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű békütrülés legyen, a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.**

— **Rejtély Hatvány Valéria bárónő halála körül.** A londoni törvényesék ma tartott zárt tárgyalást Hatvány Valéria bárónő, Homolka Oszkár felesége halálának okairól. Megállapították, hogy az elhunyt egy régi műtét utóhatásai által előidéztett fájdalmi csillapítására egy londoni szanatóriumban befecskendezéseket kapott, amelyek halálos fertőzést idéztek elő. Még nem sikerült kideríteni, hogy fertőzést a fecskendő, vagy a használt szer okozta-e?

— **A Madárvédelmi Egyesület** ma este fél 9-kor tartja Bagolyestjét az Angol Királynőben. Előadók: Tustser Jolánka és dr. Nagy Jenő. Madárkedvelők és vadászok el nem maradhatnak. Belépődíj nincsen. (o)

— **Köny község tűzkatasztrófiája.** Az elmúlt éjszaka hatalmas tűzvész pusztított a Győr melletti Köny községben. A tűz eddig ismeretlen okból Boros János gazdálkodó házában keletkezett és az erős szélben rohamosan terjedt. A győri tűzoltókat is segítségül hívták, azonban mire ezek megérkeztek már negyvenöt ház állott lángokban. A házak egymásután dőltek össze és a lezuhanó tüzes gerendáktól számos ember sebesült meg, közülük három súlyosan. A súlyosabb sérülteket a győri kórházba szállították. Rengeg aprófőzész esett áldozatul a tűznek. Az elmúlt éjszaka Kapuvárról szintén legett három ház. A tűz okát itt sem tudták megállapítani.

MOZI
Elcserélt ember

Bónyi Adorján színművének hangos filmváltozata a Hungáriában

Jónéhány évvel ezelőtt a debreceni közönség a színpadon látta Bónyi Adorján legsikerültebb színművét, az „Elcserélt embert”, melynek meséjét könnyből-mosolyból szőtte a szerző. A duhajkedvű Benedek Péter földbirtokost kártyázás közben gránát éri a harctéri fedezékben, ugyanakkor súlyosan megsebesül a Benedekhez megszólalásig hasonló Pongrácz István debreceni mérnök is. Benedek meghal, Pongrácz pedig egy szörnyű amnéziával hazakerül Benedek házába és családjához. Itt kezd kulinálni a történet, mely Gertler Viktor gondos, ambiciózus és stílusos rendezésében mindvégig éhrentartja az érdeklődést a filmen is. Az „Elcserélt ember” nagyon szép, nagyon érdekes, komoly film, azonban nem hiányzik belőle a humor sem, amely megszínésíti, megzsebtá a magyar hangosfilmgyártásnak ezt a különösen sikerült termékét. Állítjuk, hogy a komolyabb tárgyú filmek között az „Elcserélt ember” ezidő szerint behozhatatlanul mulatságos és jóvállás. A közönséget állandó derűtségben tartotta. Vaszary Piroksa komikai tehetsége hiánytalanul érvényesül. Ligethy Juliska csupa-szív Pongrácznéja és Simor Erzsébet démonja mellett egész sereg kisebb szereplő segít diadalra vinni a kitűnő filmet, melyet pénteken mutatott be a Hungária nagy és őszinte sikerrel.

A kísérő műsor szintén elsőrendű. A Fox világhírű érdekes, a színes trükk-film elragadóan kedves, a Metró reklámfilmje pedig nagy meglepetés. Az ilyen kultúrfilmszerű reklámot máskor is szívesen megnéznék.

Honfoglalók
Nagyszerű prömler az Apolló mozgóban

Amerika fejlődő történelmi életének egy fél századát elevenítette meg pénteken az Apolló mozgóban bemutatott „Honfoglalók” című monumentális film. Históriaiból, — regényekből általában ismert az a felkészenés, de egyéni használatra gyal teli közélet, amely még a múlt század közepén is uralkodott Amerikában. Filmen eddig még ilyen kiválóan megelevenítve azonban — nem volt alkalmunk személyesen is meggyőződni erről a különösen érdekes koráról Amerikának. Most a nézők szeme előtt pergett le egy félszázad igaz, őszinte történelme, minden kísérő momentumával. — Láttuk a kiveskeresők kielégítetlen-

ségét, de lepergett a nézők előtt észak és dél borzalmas emlékü háborúja is. Az egész film azonban mentes minden durva borzalomtól és az ügyes rendezés csak érzékelteti ennek a kornak gyilkos történetét. Egyébként a film tengelyében egy zseniális vállalkozónak bravuros történeti fejlődése áll, amely boldogságot vitt úgyszólván egész Amerikába. De ügyesen van harmóniába hozva ez a száraz történelem egy romantikus szerelmi élettel is. A film szereplői a legtisztább művészetet nyújtották, a rendezés — nagyvonalú és tökéletes. A bemutatott híradó élvezetes és friss.

Nina Petrovna
(Bemutató a Vígyszínház moziban)

Egy „békebeli szerelem” epizódjai elevenednek meg előttünk Nina Petrovna, a híres orosz művésznő történetében. A filmben Szentpétervár, Bécs, Páris és Budapest találkoznak egészen különös összeállításban. Szentpétervári a főhős, a történet azonban Bécsben játszódik párisi rendezés mellett magyar színpadon. A szenvedélyes szerelemtől túlfűtött darab legnagyobb sikerét a női főszereplő, Isa Miranda aratja, aki az orosz művésznő szerepében valóban grandiózus alakítást nyújt. Partnere, Fernand Gravet kissé erőltetetten játszik s a szerep sem való egyéniségéhez. Egyes felvételek változatossá teszik a teljes mértékben és a szó szoros értelmében „társadalmi” darabot, amelyből nem hiányzik az izgalmasság sem. A rendezés kifogástalan, csak azt kell megjegyeznünk, hogy Nina Petrovna idejében aligha volt még telefon, mégkevésbé öngyújtó, melylyel az osztrák tiszt rágyújthatott a cigarettára. Ezekről az apró elnézésekől eltekintve azt lehet megállapítani, hogy a Nina Petrovna jó film, s az, aki szereti az érzelmes régi és romantikus történeteket, másfél órán át elszórakozhat rajta. A legújabb magyar világhírű adó a legaktuálisabb eseményekről számol be igen érdekesen és élvezetesen.

Mozi műsor
Hungária: Elcserélt ember.
Vígyszínház: Nina Petrovna.
Apolló: Honfoglalók.



Szombaton: 5, 7, 9 órákor!
ROMEÓ ÉS JULIA
Leslie Howard, Norma Shaerer főszereplésével!

Debreceni Helyi Vasút Rt.
... /938.

HIRDETÉMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy f. hó 11-től, hétfőtől kezdve a Máv. p. u. —Gazdasági akadémiai (pallagi) vonalon a hétköznapiakon ezidő szerint érvényben lévő menetrendet megszüntetjük és helyette f. hó 19-ig bezáróan az alábbi menetrendet léptetjük életbe:

1. Máv. p. u.-től Gazdasági Akadémiára indul: 6 ó 43 p., 11 ó 08 p., 13 ó 06 p., 16 ó 55 p. és 20 ó 05 p.

2. Gazdasági Akadémiáról a Máv. pályaudvarig indul: 7 ó 23 p., 12 ó 22 p., 14 ó 19 p., 17 ó 22 p. és 20 ó 48 p.

A vasár- és ünnepnapokon ezidő szerint érvényben lévő menetrend továbbra is változatlanul érvényben marad. 1938 április hó 20-tól kezdve a jelenleg érvényben lévő menetrendet fogjuk ismét életbeléptetni.
Debrecen, 1938 április 8.
Az üzletigazgatóság.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban ma erős északi szél mellett hűvös idő uralkodott és az ország nyugati felében több helyen volt eső. Legtöbbet jelentett Pécs: 6 mm-t.

PROGNÓZIS: Még erős északi, északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen záporosó, a hegyekben záporosó havazás. A hőmérséklet esik.

„Kigyó”, Mihafóvits Jenő, Piac-u. 31., a város házával szemben. — „Magyar korona”, Káposztásy Géza, Péterfia-u. 10., a ref. gimn. sz. mben. — „Csillag”, Beke Barna, Árpád-tér 1., a templommal szemben. — „Sas”, özv. Mandel Józsefné, Hatvan-u. 70. — „Szt. Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14.

Megnyilt új üzlet!

Tekintse meg dúsan felszerelt raktárait a vételkényszer nélkül.

Budapesti Butorcsarnok

HUNYADI-UTCA 2. SZÁM.
Royal épület. Telefon: 12-35.

Színház

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Április 9-én d. n. fél 4 órakor félhelyárakkal: **Kék róka.**

Április 9-én este 8 órakor bérletszűnetben: **Sonja.**

Április 10-én d. n. fél 4 órakor bérletszűnetben: **Sonja.**

Április 10-én este 8 órakor bérletszűnetben: **Sonja.**

Április 11-én este 8 órakor prömierbérlet 24. sz. **Jézusfaragó ember.**

Április 12-én este 8 órakor bérletszűnetben: **Jézusfaragó ember.**

Április 13-án este 8 órakor bérletszűnetben: **Jézusfaragó ember.**

Április 14-én este 8 órakor bérletszűnetben: **Jézusfaragó ember.**

Április 16-án este 8 órakor bérletszűnetben: **Jézusfaragó ember.**

A színházi tróda jelenté:

Ma és egész héten az idef leg-nagyobb operettsiker: **H. Neményi Lili** és **Szilassy** m. v.

Sonja

Szombaton délután 3 és fél óra-
kor félhelyárakkal a:

KÉK RÓKA.

Hétfőtől kezdődően (Prömierbérlet 24 számban) és egész nagy héten nagy prózai újdonság bemutató!!! nagy prózai újdonság bemutató!!!

NYÍRÓ JÓZSEF

erdélyi magyar írónak a:

Jézusfaragó ember

C. országos sikert aratott drámája kerül előadásra **Somlay Jullával**, **Halassy Mariskával**, **Sívó Máriával**, **Nagy Erzsivel**, **Ladányi Ferenczel**, **Kömlives Sándorral**, **Mányaival**, — **Szabó Imrével**, **Kamarással**, **Sárkánnyal**, **Herczeghel**, **Alszeghyvel**, **Seprényivel** a főszerepekben és az egész prózai együttesrel.

Rendező: **Kömlives Sándor.**

Díszletek: **Sándor Sándor**

Előkészületben két prózai szenzáció:

Pirandello:

HAT SZEREP KERES EGY SZERZŐT.

Ács Miklós dr.:

A KLINIKUS

(ösbemutató)

és két operettszenzáció:

Mányai, Róbert, Szegő:

SZALMALÁNG

(ösbemutató)

C. Nemes, Peggy:

JÓ ÜZLET A HÁZASSÁG.

TESTEDZÉS

Az Országos Testnevelési Tanács a Bocskayért

A Bocskay vezetősége az utóbbi időben mindent megtejt, hogy a csapatot megmentsen Debrecen közönsége számára. Azt szokták mondani, hogy a baj sohasem jár egyedül. Így volt ez a Bocskaynál is. A csapat olyan mérkőzéseket vezetett el, amelyet ha megnyert volna, akkor a vezetőségnek a feje sem fájna. Ehhez járult még az is, hogy a közönség érthetetlen módon elhidegült a mérkőzések látogatásától és így a Debrecenben lejátszott mérkőzések kivétel nélkül deficitel zárultak. Természetes, a szövetségi tartozásokat nem tudták fizetni és ebből az következett, hogy a csapat játékosait felfüggesztették.

Az első pillanatban szinte kétségbeesett volt a helyzet. A vezetőség azonban felutazott Budapestre, ahol az igazságügyi-minisztériumban, az MLSZ-nél és az OTT-nál folytattak tárgyalásokat. A hivatalos szerveknek előtárták a Bocskay sármalmas anyagi helyzetét és haladékokat kértek. A kérés szavak a magyar fővárosban nem találtak sikert fülekre és megadták a haladékokat. Ez pedig azt jelenti, hogy a Bocskay vasárnap a Phöbusz ellen nem felfüggesztés alatt játszik. A pillanatnyi veszély elmúlt és a játékosok most nyugodtan fejleszthetik ki képességeiket.

Debrecenben már nemcsak a közönség hanyagolta el a Bocskayt, hanem a város is. Most csak a Szeged helyzetére akarunk rávilágítani. A csapat mérkőzéseit állandóan 3000 néző látogatja és a várostól 2000 pengő rendes és 2000 pengő rendkívüli segélyt kapnak. Hol áll Debrecen és a Bocskay ettől! Pedig egy

jó Bocskay idegenforgalmi szempontból még mindig nagy értéket jelent, de jó csapatot pénz nélkül nem lehet fenntartani.

Ha a debreceni közönség vasárnap fent lett volna a Törökvs—Bocskay mérkőzésen, sokat tanulhatott volna. Megtanulta volna azt, hogy egy csapatot hogyan kell biztatni a mérkőzés kezdetétől a befejezésig a győzelemre. Az eredmény nem maradt el, mert győzött a Törökvs és egy lépéssel távolodott el a kieséstől, amely most a Bocskayt veszélyezteti.

Debrecen futballkedvelő társadalmának vasárnap tegyen ki magáért és álljon csapata mögé buzdításával, mert akkor a győzelem nem maradhat el. Erre az alkalomra is megvan, mert olyan helységekről gondoskodott a vezetőség, amelyre vidéki viszonylatban még nem volt példa.

SPORTHIRMONDÓ

Az országos és vidéki főiskolai mezeli futóhajókai verseny vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz megtartva Budapesten a Svábhegyen, kb. 6 km. távolságon. Az országos egyéni bajnokságot a DEAC volt kiváló futója, Arady János fogja megnyerni, míg a csapatbajnokságban a DEAC csapata harmadik lesz a MAFC és BEAC csapata mögött. A vidéki főiskolai egyéni bajnokságban Füredi PEAC és Ambrus dr. Nagymajtényi DEAC küzdenek a bajnokságért, míg a csapatbajnokságban a DEAC csapata (Ambrus, dr. Nagymajtényi, Bartha, Losonczy és Szamos) fog győzni a PEAC ellen.

MÁSOLAT:

19237. kih. 3275/1. szám.

A m. kir. rendőrség debreceni kapitányának rendőri büntetőbírája az 1936. V. tc. 9. §-a és 49. §. 1. pontjába ütköző kihágás miatt Bíró László ellen indított kihágási ügyben, melyben a vádat tisztviselő, ügyvédi megbízott, Katona Zsigmond szakképviselő képviselte. 1937. évi szeptember hó 14. napján terheltek jelenléteben megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozom a következő

Ítéletet:

I. r. Bíró László terhelte, aki 42 éves, ref. vallású, nős, debreceni születésű, debreceni lakos, magyar állampolgár, vagyonatlan, gazdálkodó foglalkozású, hűnösnek mondom ki 1936. V. tc. 9. §. és 49. §. 1. pontjába ütköző és ugyanezen tc. 49. §. szerint minősülő kihágás miatt, melyet azáltal követelt el, hogy Debrecenben június 3-án megtartott borvizsgálati szemle alkalmával megállapítást nyert, hogy a forgalomba hozott borait tiltott anyaggal, kátránnyal festették, továbbá sacharinnal hamisította, illetve tette edessé és ezért I. r. Bíró László terhelte az 1936. V. tc. 49. §. alapján a Ktk. 21. §. Bn. 5. §. alkalmazásával 200 P. Bn. 10. pénzbüntetés mint főbüntetésre, behajthatatlanság esetére a Ktk. 22. és 23. §-a alapján 20 napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetésre ítélem el.

A pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt különben végrehajtás terhe mellett a m. kir. állami rendőrkapitány pénztárába kell befizetni.

A B. T. 55. §. alapján a lefoglalt boroknak terhelte saját költségén leendő denaturálását (sóval) elrendelem szakértő közbejöttével.

Kötelezem terhelte a 70.000/1936. F. M. rendelet 67. §. 5. pontja alapján a m. kir. földművelésügyi tárcá javára állami ellenőrzési díj címén 20 pengő, vegyvizsgálati díj címén 24 P. a szakértőként közreműködött részére a Rhsz. 219. §-ának 4. pontja alapján útiköltség, szakértői díj 37 P 20 fillér és Katona Zsigmond részére a 70.000/1936. F. M.

sz. r. 72. §. alapján elrendelem az ítélet kivonatának jogerőre emelkedés után Bíró Lajos terhelt költségére a Debreczeni Ujság c. napilapban és a Borászati szaklapban való közzétételét.

A befolyó pénzbüntetéseket, térítési összeget, az elkobzott javak értékesítéséből befolyó összeget, az állami eljárás költségeit, a vegyvizsgálati díjat a m. kir. földművelésügyi minisztérium „Szőlő- és borászati” bevételi számlája javára kell fordítani.

Kelt Debrecen, 1937. évi szeptember hó 14-én. Hankó Gyula sk. jegyzőkönyvvezető, dr. Kubinyi Béla sk. m. kir. rendőrfőnök mint rendőri büntetőbíró. — Ítélet jogerős. Debrecen, 1937. IX. 28. dr. Kubinyi Béla rfog. — A másolat hitelesül: Debrecen, 1938. március hó 2-án. Megnyugodott szakképviselő.

A debreceni kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság

32914/1937. tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Özv. Kiss Bálintné végrehajthatónak özv. Harsányi Mihályné Hatvani Juliánna és társai végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1627 P 55 f. tőkekövetelés és járulékal behajtása végett a debreceni kir. járásbíróság területén lévő, Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 706. számú telekkönyvi betétben A + I. sor-szám 4358. hrsz. alatt foglalt 342,28 négyszögöl területű, a Szappanos-u. 15. szám alatt fekvő ház és udvarra 4080 ar. pengő kikiáltási árban C. 37. sorszám alatt az ingatlan felerészére özv. Harsányi Mihályné szül. Hatvani Juliánna javára bekebelezett özevnyi haszonélvezeti jog fenntartása mellett azzal, hogy amennyiben a haszonélvezeti jogát megelőző tehertertelek kielégítésére szükség lesznek mutatózó 15278 ar. pengő vételár el nem értekné, az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan a haszonélvezeti jog fenntartása nélkül nyomban elárvereztetik. — elrendelve.

Az árverést 1938. évi április hó 26.

napján délelőtt 10 órakor a telekkönyvi hatóság helyiségében (Deák Ferenc-utca 17. szám, I. ajtó) fogják megtartani.

1. Az árverés alá eső ingatlan végrehajtást szenvedők kérelmére megtartott árverésen a kikiáltási ár felénél, Gottlieb Jenő kérelmére megtartott árverésen 4994 ar. pengőnél, özv. Kiss Bálintné kérelmére megtartott árverésen 5141 ar. pengőnél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Debrecen, 1937. évi december hó 28. napján. Koós sk. jb. alelnök. A kiadomány hitelesül: Roth Kálmán jb. keze'6.

A NAGYNEMETBIRODALOM NAPJA

Bécs, április 8. Szombaton lesz a „Nagynemethírodalom napja”, amelyre Ausztriában is óriási előkészületeket tettek. Hitler vezér és kancellár és Göbbels propagandaminiszter a szombati napot Bécsben tölti.

Linz, április 8. Hitler vezér és kancellárnak, aki a pénteki napot itt töltötte, a nagy német birodalom összekovácsolásának jelképeként ányuítottak egy ötezer éves kőbaltát. A kőbaltát 1933-ban Stajer mellett találták egy hidépítés alkalmával. A vezér megköszönte és a linzi tartományi múzeumnak adta át a ritka darabot.

Közgazdaság

TARTOTT A BÚZA ÉS A ROZS

A készáruüzletben jelentéktelen volt a forgalom. A kínálat teljesen tartózkodó, a kereslet is teljesen visszavonult. Exportérdeklődés egyáltalán nincs, a mal-mek sem vásárolnak, mert igen nagy készleteik vannak felhalmozva, amelyeknek sorsa még teljesen bizonytalan.

Búzából 16,5 vagón kelt el a tegnapi árkeretben.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20,65—21,00, 78 kg-os 20,95—21,30, 79 kg-os 21,20—21,50, 80 kg-os 21,35—21,60.

Rozs: pestvidéki 18,75—18,85, más származású 18,95—19,15.

Takarmányárpa: elsőrendű 15,50—16,00, középminőségű 15,00—15,50.

Zab: elsőrendű 15,25—15,45, középminőségű 15,10—15,20.

Tengeri: tiszántúli 12,90—13,00, egyéb áll. 12,90—13,00.

Ferencvárosi sertésvásár. Előző napi maradvány 35, pénteki felhajtás 143, összesen 178. A vásári állományból angol hússertés felhajtás 30. Az irányzat változatlán, I. szedett sertés 104—105, II. 100—103, III. 90—97, exportzsír márkázott 162 fillér.

Magyar könyvnap:

1938. június 3.-4.-5.

Az idei könyvnap nagy eseménye:

ARANY JÁNOS

Osszes prózai művei és műfordításai

Egy kötetben, bibliopapíron, 2500 oldal, művészi kötésben. Könyvnap árá P 16,40, könyvnap után bolti ára P 22.—

Arany János összes költői művei. Arany János összes prózai művei és műfordításai két hatalmas kötetben, kb. 4300 oldalon, bibliopapírra nyomva, egyöntetű művészi kötésben.

Könyvnap árá 29 P. könyvnap után bolti ára 40 P. Tizenkét kötet tartalma két kötetben!

A könyvnap ARANY-kiadás korlátozott példányszámban készül, ezért ajánlatos már most előjegyezteni. Előjegyzéseket elfogad minden helybeli könyvkereskedés.

15.101/1938. a.ü.

HIRDETMÉNY

Közölni teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. Pénzügyminiszter az 1938. évi 43.000. VIII. a. számú rendelete alapján a rokkantellátási adómentességhez való igényjogosultság utólag igazolható, s az igényjogosultak az igazolást követő évtől kezdve az 1927. évi 700. P. M. számú hivatalos összeállítás 2. §-ának 2. pontjában biztosított adómentességben részesítendők.

A rokkantellátási adó alól való mentesség az 1938. évre kivételesen abban az esetben is megállapítandó, ha az adózó az igényjogosultságot legkésőbb 1938. év május hó végéig igazolja.

Az adómérséklésre való igényjogosultság megállapítása akként történik, hogy az arra igényt tartó, és pedig csak hadirokkant, hadiövezgy és hadiárva ilyen

minőségét igazoló eredeti igazolványát és ennek másolatát a városi adóhivatal I. emelet, 33. számú szobájában legkésőbb május hó végéig bemutatja. A városi adóhivatal az eredeti igazolvány alapján a bemutatott másolatot hitelesíti és az eredeti igazolványt azonnal visszaadja.

Annak az igényjogosultnak, aki igazolványát fenti rendelet megjelenése előtt az adóhivatalnál már bemutatta, az igazolványt nem kell újból bemutatni.

Debrecen, 1938. március hó 31.

Városi adóhivatal.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETTÉSEK

Kisipari hirdetések

FÜGGÖNYÖKET

kelengyét, kézi és géphímzést szép kivitelben, nagyon olcsón készítek.

VÉNUSZ

kézimunkaüzlet,
CSAPÓ-U. 41. SZ.
Rákóczi utcával szemben

JÉG-SZEKERÉNYEK

háztartáshoz, mindentéle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használatot cserélek és javítok.
SIMON ISTVÁN
asztalos, PESTI-U. 67.

KELLEMES SZÓRAKOZÁS!

Estéit olcsón és jól töltheti
ZSUGYELNÉNÁL
MIKLÓS-UTCA 53. SZ.
alatt, hol Rácz Béla muzsikál.
(Záróra kettőkor.)

Házasság

Középkorú nyugdíjkeserő úriember ismeretségi keresi házasság céljából esinos özevgyasszony „Vidéki” jellegre hozománnyal.
1555

Belöltendő állás nőnek

Bejárónót esetleg kisleányt dél-éltire fogadok. Csapó 25. Jelentkezni reggel 8 órakor.
1509

Jórávaló

középkorú asszonyt, ki a fejéhez is ért, tanára felveszek. Czegléd-u. 8. sz.
1570

Mindenest

azonnalra felveszek. — Piac 77. I. e. 4.
1560

Belöltendő állás férfiaknak

Lapkithordókat felvesz a kiadóhivatal.
1277

Paplanok

flanel takarók
lópokrókok

olcsón

Petriknél
Szent Anna-u. 5

Ugyes kifutófiú, feltétlen megbízható, azonnal beléphet. Kiss Testvérek fűszer- és csemegeüzlet, Deák Ferenc-u. 14-16
1558

Butorozott szoba

Butorozott szoba május elsejére kiadó. — Péterfia-utca 30., kapu alatt balra.
1452

Csinosan butorozott szoba egy, vagy két személynek kiadó. Kigvó-u. 27., keresztépület. — Nyugati, rendes hely.
1558

Kiadó lakás Egyszobás

Egy utcai szoba, konyha mellékhelyiséggel kiadó. Erzsébet-u. 69. K.

Kiadó Ferenc József-út 14. 2 ablakos utcai emeleti szoba előszobával, irodának vagy rendelőknek alkalmas, Arany Bikával szemben, május 1-től. Bejárat Csapó-utca felől Utbaigazítást ad a házmesternő. Megtekinthető 12-től 2-ig.
1563

Kétszobás

Két utcai szobából álló lakás kiadó garzon, (magános) úrnak, vagy nőnek, esetleg megfelelő üzleti célra is április 1-ére kiadó Csapó-utca 10. sz. alatt. Értekezni a háztulajdonossal az udvarban.
1265

Két szoba, előszoba, konyha (gáz, víz, villany) kiadó Csapó 41. Értekezhetni udvarban házmesternő. Ny.

3 és többszobás

Kiadó 4 szoba üzlet, vagy raktár céljaira. Csapó u. 10. az udvarban Értekezhetni a háztulajdonossal u. o.
1099

Utcaj 3 szobás lakás — előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek — május 1-re kiadó. Csokonai-u. 44. sz.
1516

3 szobás modern lakás kerttel kiadó május 1-re. Zongora eladó. Megtekinthető d. e. 11-4 óráig. Baranyiuca 22.
1501

Oktatás

Zongoraórákat adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra tananyagot is tanítok cigányosan. Kísérletszerkesztéssel. Kossuth u. 39. I. udvari lépcső, d. u. fél 2-től fél 4-ig
134

Tanuljon gyorsírást és gépirrást a Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában. Olcsó tandíj. Állami bizonyítvány. Külön esti tanfolyamok. — Befiratkozás egész nap az iskola helyiségében (Batthyány u. 11.)
1176

VÁRNAY német-francia nyelviskola május hó 1-ével gyermekek részére óvodaszerű német-francia nyelvű csoport-tanfolyamot nyit. — Befiratások és értekezés április 20-ig Debrecen, Varga-u. 41. sz. Május hó 1-én a tanfolyamok Rákóczi-utca 11. sz. alatt kezdődnek.
1358

Ajánlat

Máinató 100 drb. 2.50 és futórozsák 0.30 fillér darabja. Sesztina-utca 4. 1551

Mindennemf kézhímzést olcsón vállalkozok. Megkereséseket József kir. hg. 6. és Homok ucca 113. alá kérek. 1024

Szőlővessző gyökeres csemege- és másfajta, egy- és két éves saját telepemről legolcsóbban. Barna 10. 1176

Mész, cement, téglák, eszerép, falyamkavics és homok, fedéllemezek és szigetelőanyagok legolcsóbban: Székely és Csákinál, Ispotály-u. Telefon: 30-31. 1396

Szőlőkaró hasított akácából kapható házhöz szállítva Vágó József tűzfakereskedésében, Margit fürdőnél. Telefon: 10-24. 1148

Épületbontásból eserepek, lécek, deszkák, ajtók, ablakok, gerendák, terméskövek, sírkőmárványok, eszerépkályha, öt milliméter vastagságú drótok, falkötővasak olcsón eladók. Mólysz-tér 2. szám.

Társ

Biztos megélhetést biztosító üzlethez kevés tőkével bejárulhat. „Tökebefektetés” jellegre a kiadóba kérek. 1503

Kereslet

Butorraktározásra alkalmas száraz helyiséget keresek. Ajánlatokat „Bektorraktározás” jellegre kiadóba kérek. Ny.

Február 24-én elárverezett két fülbevaló és jegygyűrű, melybe Vera és Lajos van vésvé, aki ezen tárgyakat megvevte, szíveskedjék a vételár megfizetése mellett engem értesíteni, mivel nekem kedves emlék. Cím a kiadóban. 1554

Lakás szoba kereslet

Udvarra nyíló szobát keres magános asszony május 1-re. Cím kérek a kiadóba. 1530

KÉTSZOBÁS, konyha, fürdőszobás lakást keres orvos május 1-re. Ajánlatokat ármegjelöléssel „35745. szám” jelleggel a kiadóba kérek. 1287

Autó-motor-kerékgyár

Eladó 350 cm³ szőlő motor-kerékgyár kifogástalan állapotban. Szabó Gábor Kaba. 1517

Segédmotort keresek megvételre. Herceg-utca 19. 1340

Női használt kerékpárt veszek. Arany János-utca 47. Keresztépület. 1267

Butor

1 drb. egészen jókarban lévő íróasztal eladó. Kigvó-u. 23. sz.

Használt bútorok, varrógépek, kerékpárok, mindentéle ingóságok vétele és eladása. Csapó 49. 1183

Kifogástalan szép Palisander ebédlő elfogadható áron eladó Nagy Imreknél, Kossuth-utca 26. 1514

Veszek mindenféle használt bútor, irodaberendezést, varrógépet, üzletberendezést, páncéltasszát. — Hívásra jövök. András-kő, Csapó 16. 1391

Ingtalan

Péterfia-utca 30. számú ház, vagy abból parcellázva 200 négyszögöl telk. kétszer háromszobás lakással eladó. 1070

Eladó föld

Villatellek termő gyümölcsösökkel, tetszőleges nagyságban eladók Sesztina-utca 4. Kisállomás mellett. 1069

OLCSÓ HÁZHELYEK a Luther- és Kuruc-utca sarkán részletfizetésre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. esnyl FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

ELŐNYÖS FELTÉTELEKKEL. az egytellemmel szemben, díszterem nagyjövőjű saroktelek kedvező fizetési feltételekkel eladó. Cím a kiadóban. 1485

Vasutasok! Kedvező feltételekkel, igen olcsóan megvehető az Egytelkert-utca 18 számú 300 négyszögöles telek. Van rajta két szép szoba és konyha. Az épület nem régi és tiszta köpület. Kevés pénzzel és lakbértörlesztéssel megvehető. Bővebbet Arany János-u. 47. sz. keresztépület. 1066

Eladó ház

Bethlen-u. 47. sz. ház eladó. Mitrovics és Mailáth ügyvédek. Szent Anna 10. 1380

Homokkertben ház, előnyös feltételek mellett, eladó. Értekezni Hatvan-u. 53. sz. Telefon: 15-12. 1040

ELADO Budai Ezsás-utca 51. számú 2 szobás, előszoba, kényelmes családi ház. 744

Szép családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, baromfió és egyéb mellékhelyiségek, nagy kerttel, szőlővel eladó Nógrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

Családi ház 18 évig még adómentes, 418 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfaljáróval, alapincézve, jövű kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Forgalmas helyen, a nagyalomás mellett, Kécs-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiséggel lakással, mely keresmának, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiséggel keresmának kiadó 369

Eladó állatok

Méhek eladók kasokban és kaptárakban Töbötöm-u. 10. Köntöskert. B.

Tenyészkanok, elsőrangú szőke mangalicák eladók. Felvilágosítást ad: dr. Benkő Lajos ügyvéd, Szent Anna-utca 14. 1559

Eladó ingóság

Allig használt asztaltakarófüzhető elöltözés miatt futárvoson eladó. Leány-u. 6., jobboldal 3. ajtó. Ugyan ott egyéb ingóságok eladók. 1545

Fürdőház plébából, fotelalaku, eladó. Simonyi-út 18. 1362

Csónak olcsón eladó. Megtekinthető Huszár-utca 13. — (Széchenyi-utca végén). 1456

Önhajtós jobbkezes betegkocsi eladó. Jókai-utca 12. utolsó lakás. Ugyanott egy kályha eladó. 1432

Deszkakerítés, színek, irodaberendezés, hordók, mérlegek stb. olcsó árban eladók. Hársfatelepe, Pesti-u. 2. 1490

Különféle

Fiúruna hosszúnadrágos és tavaszi kabát 14-15 éves fiú részére eladó. Török Bálint-utca 18. 1416

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépe. Igazgató: **Somogyi Gábor.** Művezető: **Liptay András.**